

Bestuursverslag Scholengroep Perspectief 2022

Inclusief verslag intern toezicht

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Het schoolbestuur	4
1.1 Profiel	5
1.2 Organisatie	6
2. Verantwoording van het beleid	10
2.1 Onderwijs & Kwaliteit	11
2.2 Personeel & Professionalisering	19
2.3 Huisvesting & Facilitaire zaken	22
2.4 Financieel beleid	24
2.5 Continuïteitsparagraaf	26
3. Verantwoording van de financiën	29
3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	30
3.2 Staat van baten en lasten en balans	31
3.3 Financiële positie	35
4. Verslag intern toezicht	36
4.1 Samenstelling intern toezicht	38
4.2 Verslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)	39
5. Jaarrekening	41

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt het jaarverslag van Scholengroep Perspectief over het jaar 2022. Een jaar dat opnieuw werd beïnvloed door de coronapandemie. Dit heeft veel van de scholen, medewerkers, ouders en leerlingen gevraagd aan flexibiliteit, creativiteit en samenwerkingsvermogen. Direct en indirect heeft de pandemie een effect gehad op de uitvoering van ons strategisch beleidsplan en het had invloed op de financiën, het meerjarenonderhoudsplan en de inzet van personeel.

Het jaar 2022 was ook het jaar waarin de rechtsvorm van de Scholengroep gewijzigd werd van een (school)vereniging naar een Stichting. Op zich is dat een proces geweest waarvoor draagvlak bestond, zoals ook bleek uit de daarvoor gehouden ledenvergadering in juni 2022.

De overgang is binnen de scholen en voor ouders/leerlingen niet merkbaar geweest en wij blijven ons inzetten om onze missie tot stand te brengen.

De missie van Scholengroep Perspectief is duidelijk en staat beschreven in het bestuursbeleidsplan 2019-2023. De uitdaging zit in de uitwerking in realistische ambities, de vertaling in de organisatie en daarbij het creëren van draagvlak en borging. In het streven naar kwalitatief hoogwaardig onderwijs binnen een professionele en lerende omgeving zijn het afgelopen jaar opnieuw stappen gezet. Door de visie te vertalen naar concrete lijnen en het in gang zetten van processen komt de Scholengroep verder op koers te liggen.

Het bestuur wil een goed beeld geven van de activiteiten die voor dit doel zijn ontwikkeld en waaraan is meegewerkt door verschillende geledingen als onderwijzend personeel, onderwijsondersteunend personeel, MR-en, GMR, Raad van Toezicht en College van Bestuur. In dit Bestuursverslag, waarin ook de jaarrekening is opgenomen, leggen we verantwoording af over het gevoerde beleid. Zowel intern naar onze scholen, het toezichthoudend orgaan en GMR als extern naar de overheid.

In de structuur van dit document wordt daarvoor eerst algemene informatie gegeven over de organisatie. Daarna volgen de resultaten van het bestuursbeleid op de terreinen onderwijs, personeel, en huisvesting. Het derde hoofdstuk bevat de verantwoording van de financiën: de jaarrekening. Het laatste hoofdstuk betreft de verslagen van de RvT en de GMR.

Aldert Hoksbergen
Bestuurder a.i. Scholengroep Perspectief

Maart 2023

1. Het schoolbestuur

1.1 PROFIEL

Missie, visie en kernactiviteiten

Onze missie

Wij kiezen voor kwalitatief hoogwaardig onderwijs binnen een professionele en lerende omgeving. Dat willen we realiseren door aan onze leerlingen een grote dosis aan kennis en vaardigheden mee te geven én gericht te werken aan houding en gedrag in de persoonlijke ontwikkeling, zodat zij zich toegerust voelen voor de stap naar het vervolgonderwijs en het vinden van hun weg in de maatschappij. Om dit te bereiken steken we in op veel kennisontwikkeling zodat leerlingen betere leerresultaten behalen. Uit onderzoek blijkt namelijk dat onderwijsprestaties een goede voorspeller zijn van onder andere levensresultaten, zoals: beroepsstatus, geluk, gezondheid en zelfs de levensverwachting. Dat mag zeker niet los worden gezien van onze identiteit. Onze scholen zijn daarom op een effectieve en efficiënte wijze ingericht en medewerkers in alle lagen van de organisatie dragen bij aan het realiseren van deze missie.

Onze visie

Vanuit onze missie hebben we nagedacht over een visie op leren en onderwijs. Daarbij hebben we ons laten leiden door het visiemodel met de volgende 4 deelgebieden: visie op leren, visie op leren organiseren, visie op professionaliteit en visie op veranderen (zie afbeelding). Deze visie dient als normatief kader waarmee de belangrijkste vragen over het onderwijs worden gesteld, namelijk: hoe werkt leren? Hoe kunnen we dit leren organiseren? Wat verwachten we van een professional? Hoe kunnen we de organisatie hierin veranderen? Een uitgebreide beschrijving van de visie is opgenomen in het [Bestuursbeleidsplan 2019-2023](#)

Kernactiviteiten

De primaire taak van Scholengroep Perspectief is het geheel van activiteiten gericht op de overdracht van kennis of vaardigheden, inclusief de ondersteuning ervan in het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.

Strategisch beleidsplan

De volgende speerpunten staan centraal in ons beleidsplan voor de periode 2019-2023:

Onderwijsorganisatiestructuur

Vanuit visie op leren het overwegend klassikaal systeem op een andere of aangepaste manier inrichten v.w.b. het bevorderen van de kanselijkheid voor alle leerlingen.

ICT

Visie op gebruik en inzet van ICT binnen onze organisatie en op scholen en vervolgens de uitwerking van de visie en uitgangspunten naar een beleidsplan bovenschools en deelplannen per school.

Personeelsbeleid

Visie op toekomstbestendig personeelsbeleid.

Brede ontwikkeling

Cognitieve ontwikkeling blijft belangrijk, maar daarnaast willen we meer accenten leggen op de brede ontwikkeling van onze leerlingen, waarbij de doeldomeinen van Biesta het uitgangspunt zijn.

Samenwerking kinder- en peuteropvang

Intensiveren van contacten die verder gaan dan uitwisseling van informatie en dossier-overdracht. Nadenken over visie op samenwerking en integratie/fusie van basisonderwijs en kinderopvang.

Ouderbetrokkenheid

Afstemming tussen school en ouders over communicatie, participatie en curriculum en betrekken van ouders in de schoolondersteuning en bij de schoolorganisatie.

- [Scholengroep Perspectief](#).

Toegankelijkheid & toelating

De scholen van Scholengroep Perspectief werken vanuit een christelijke en/of algemeen bijzondere achtergrond. Daarnaast hebben alle scholen een schoolondersteuningsprofiel (SOP) waarin ze aangeven wat er mogelijk is op de scholen t.a.v. leerlingondersteuning.

Voor kinderen van ouders die de identiteit respecteren dan wel onderschrijven en waarbij de school een passende plek kan bieden, zijn onze scholen toegankelijk. Op basis van wet- en regelgeving hebben wij de toelating van nieuwe leerlingen vastgelegd in het [Protocol Aanmeldingsprocedure Leerlingen](#).

- [Protocol Aanmeldingsprocedure Leerlingen](#).

1.2 ORGANISATIE

Contactgegevens

Naam schoolbestuur	Scholengroep Perspectief
Bestuursnummer	41358
KvK-nummer	02078858
Adres	Loodzetter 7, 9502 EW Stadskanaal
Telefoonnummer	0599-612 612
E-mail	info@sgperspectief.nl
Website	www.scholengroeperspectief.nl

Bestuur

Naam	Rob Brunekreeft
Functie	Bestuurder
Nevenfuncties	Voorzitter concertcommissie Magnuskerk Bellingwolde Organist PKN Stadskanaal, Bellingwolde, Onstwedde

Scholen

Onder Scholengroep Perspectief vallen 14 scholen, waarvan 12 scholen regulier basisonderwijs bieden. De overige 2 scholen betreffen een school voor speciaal basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs met tevens een afdeling voor voortgezet speciaal onderwijs.

- [Scholengroep Perspectief.nl](#)
- [Scholen op de Kaart](#)

Organisatiestructuur

Verhouding bestuur en toezicht

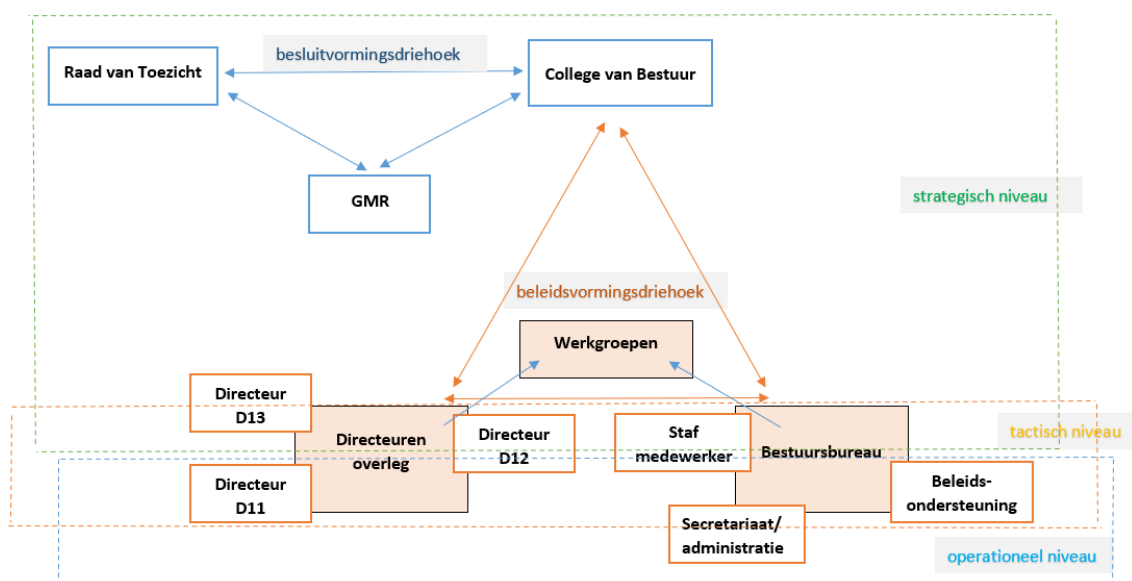
De Raad van Toezicht heeft algemene uitgangspunten en richtinggevende uitspraken geformuleerd en vastgesteld als kader voor de bestuursopdracht aan de Bestuurder. De Raad van Toezicht voert het toezicht uit op basis van een vastgesteld toetsingskader .

Verhouding bestuur en staf/management

Het bestuur is integraal eindverantwoordelijk voor de vaststelling dan wel wijziging van het strategisch bestuursbeleid. Directeuren en stafmedewerkers zijn samen met het bestuur verantwoordelijk voor de ontwikkeling, afstemming, uitvoering en evaluatie van dit beleid.

De bestuurder heeft bevoegdheden en verantwoordelijkheden gemandateerd aan directeuren en stafmedewerkers. De directeur is integraal eindverantwoordelijk voor de toegewezen school/scholen en de stafmedewerker is eindverantwoordelijk voor het toegewezen vakgebied en de integrale onderlinge beleidsafstemming. De stafmedewerkers zijn verantwoordelijk voor hun afdeling en de daaraan gekoppelde beleidsmedewerkers en – ondersteuners.

De gemandateerde bevoegdheden en verantwoordelijkheden met daarbij behorende werkzaamheden, taken en rollen zijn vastgelegd in het managementstatuut. Daarin zijn tevens de kenmerkende verschillen tussen de onderscheiden directiefuncties beschreven en op welke wijze de daarbij behorende bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn geregeld.

De (gemeenschappelijke) medezeggenschap

Medezeggenschap (MR)

Binnen het onderwijs is de Wet Medezeggenschap Scholen van toepassing. In dat kader is aan iedere school een medezeggenschapsraad (MR) verbonden. Ouders en leerkrachten vormen samen de MR. De oudergeleding wordt uit en door de ouders gekozen en de personeelsgeleding uit en door de personeelsleden verbonden aan de school.

De leden van de MR adviseren en beoordelen allerhande schoolzaken, zoals het schoolplan, de schoolgids, de ouderbijdrage, enz. De zittingstermijn van de leden van de MR is vier jaar. Hierna kan een aftredend lid zich herkiesbaar stellen. Bij het aflopen van de zittingstermijn van de leden dienen er verkiezingen te worden uitgeschreven indien zich meerdere nieuwe kandidaten hebben gemeld.

Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad (GMR)

Voor schooloverstijgende (beleids)beslissingen (bijv. vaststelling van de begroting of het bestuursformatieplan) heeft het College van Bestuur instemming of advies nodig van de GMR om een besluit vast te kunnen stellen.

De GMR bestaat uit zes medezeggenschapsraadsleden, met drie leden als vertegenwoordiging van de ouder- en drie van de personeelsgeleding. De GMR heeft een eigen reglement.

Het jaarverslag van de GMR is opgenomen in dit bestuursverslag in hoofdstuk 4.2 Verslag.

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Scholengroep Perspectief en haar scholen vormt een onderdeel van de (leef)omgeving van inwoners. Daarnaast zijn er samenwerkingsverbanden of partnerschappen om gezamenlijk na te denken over en te werken aan goed onderwijs. In dat kader vindt overleg plaats met diverse belanghebbenden, zoals:

Organisatie of groep	Beknopte omschrijving van de (horizontale) dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
OOGO Stadskanaal	Structureel overleg tussen schoolbesturen en gemeente
OOGO Westerwolde	Structureel overleg tussen schoolbesturen en gemeente
LEA Stadskanaal	Incidenteel overleg tussen schoolbesturen en gemeente over actuele thema's.
LEA Westerwolde	Structureel overleg tussen schoolbesturen en gemeente over actuele thema's.
Beheeroverleg Acaciahof	Gebruikersovereenkomst, overleg en afstemming gebruik MFA
Opleiden In de School	Convenant met NHL Stenden Groningen en Drenthe, gezamenlijk opleiden van studenten binnen scholen van Perspectief
Stichting De Bast	Samenwerkingsovereenkomst, overleg en afstemming gebruik gebouw. Deelname bestuurlijk overleg
Cosis	Gebruikersovereenkomst, overleg en afstemming gebruik gebouw
Stichting Future4Kids	Samenwerkingsovereenkomst onderwijs en bedrijfsleven Stadskanaal m.b.t. techniek
Stichting Welstad	Samenwerking m.b.t. allerlei thema's binnen het sociale domein
Stichting Peuterwerk	Samenwerkingsovereenkomst m.b.t. opvang en begeleiding jonge kinderen
KidsFirst	Samenwerkingsovereenkomst m.b.t. opvang en begeleiding jonge kinderen
Kinderopvang Ninimini	Samenwerkingsovereenkomst m.b.t. opvang en begeleiding jonge kinderen
Kinderopvang Partou	Samenwerkingsovereenkomst m.b.t. opvang en begeleiding jonge kinderen en buitenschoolse opvang
Kinderopvang Winschoten (KIWI)	Samenwerkingsovereenkomst m.b.t. opvang en begeleiding jonge kinderen en buitenschoolse opvang
PICTO	Samenwerkingsovereenkomst tussen aantal besturen m.b.t. organisatie ICT (gebruik)
Observatiegroep Stadskanaal	Samenwerking tussen SO, SBO, RENN 4, Cosis en BO. Aanloop naar verdere samenwerking t.b.v. afstemming tussen partijen en maatwerkonderwijs
VSO/PRO	Samenwerking tussen Perspectief (VSO) en Ubbo Emmius (PRO) t.b.v. maatwerktrajecten
Verus	
PO-Raad	

Onder de partijen waar Scholengroep Perspectief zich aan verbonden heeft vallen ook de onderstaande samenwerkingsverbanden.

Samenwerkings- verband	Beknopte omschrijving van de (horizontale) dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
SWV 20-01 PO	Het AB van het SWV wordt gevormd door de besturen van de aangesloten organisaties. Vanwege de omvang is het SWV opgedeeld in vier deelverbanden. Perspectief valt onder het deelverband Zuidoost-Groningen. De participatie binnen dit verband is actief.
OOGO Zuidoost 20-01 PO	Dit overleg tussen besturen en gemeenten heeft als doel om een dekkend onderwijsaanbod te creëren door samenwerking te stimuleren.
Bestuursoverleg Deelregio Zuidoost 20-01 PO	Dit overleg heeft als doel om een dekkend onderwijsaanbod te creëren door samenwerking te stimuleren.
Expertgroep Zuidoost 20-01 PO	Dit overleg heeft de taak om het beleid uit te voeren in deelregio Zuidoost.
SWV 20-02 VO	Omdat aan een van onze scholen een afdeling voor VSO verbonden is, maken we ook deel uit van het SWV voor Voortgezet Onderwijs. Wij zijn daarbij aangesloten bij het SWV Groninger Ommelanden (GO). Onderdeel maakt o.a. de Toekomstagenda PRO/VSO. De participatie binnen dit verband is actief.
SWV 20-02 GO	Omdat aan een van onze scholen een afdeling voor VSO verbonden is, maken we ook deel uit van het SWV voor Voortgezet Onderwijs. Wij zijn daarbij aangesloten bij het SWV Groninger Ommelanden (GO). Onderdeel maakt o.a. de Toekomstagenda PRO/VSO. De participatie binnen dit verband is actief.
Vijfde deelverband	Overleg voor gespecialiseerd onderwijs dat overkoepelend is voor het gehele SWV.

Organisatie of groep	Beknopte omschrijving van de (horizontale) dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
----------------------	--

Voor meer informatie over het samenwerkingsverband verwijzen wij u via onderstaande link naar de website van het Samenwerkingsverband PO, Samenwerkingsverband VO.

Klachtenbehandeling

In 2022 is de vertrouwenspersoon twee keer benaderd met een vraag van ouders rond bejegening. In beide gevallen was de aard van de klacht zodanig dat deze terugverwezen kon worden naar de directeur van de betreffende school. Vanuit de medewerkers zijn geen meldingen gedaan bij de vertrouwenspersoon.

Voor meer informatie over de klachtenprocedure verwijzen wij u via onderstaande link naar de website van [Scholengroep Perspectief](#).

- [Scholengroep Perspectief](#).

Juridische structuur

In het jaar 2022 is de juridische structuur gewijzigd. Dit was een verenigingsstructuur bestaande uit leden en donateurs. Geconstateerd is dat deze vorm niet meer passend is bij de huidige praktijk. In de organisatie is voorzien in mogelijkheden voor ouders en donateurs om te participeren. In de praktijk functioneren de hiervoor ingerichte schoolkringen op een groot aantal scholen niet of nauwelijks meer. Daarnaast neemt het aantal leden en donateurs drastisch af en worden de Algemene Ledenvergaderingen door weinigen bezocht. Daarom hebben RvT en bestuur een proces in gang gezet om de omzetting van de vereniging naar een stichting mogelijk te maken. Op 21 juni 2022 hebben de leden ingestemd met deze wijziging. Notarieel is dit per 14 september 2022 geëffectueerd.

Governance

In de [Code Goed Bestuur in het primair onderwijs](#) zijn basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. Zowel Bestuur als Raad van Toezicht onderschrijven de inhoud van de code. Als lid van de PO-Raad committeert Scholengroep Perspectief zich aan de 4 principes en zijn ze onderwerp van gesprek. In 2022 is in dit kader ook een nieuw Huishoudelijk Reglement Raad van Toezicht, een nieuwe Toezichtsvisie en een nieuw bestuursstatuut ontwikkeld. De bevoegdheden van de Raad van Toezicht, resp. het College van Bestuur zijn vastgelegd in de [statuten van de stichting](#).

Functiescheiding

Bestuur en Raad van Toezicht toetsen hun handelen aan de Code Goed Bestuur als leidraad voor het dagelijks handelen, niet alleen vanwege de wettelijke verplichting om uitvoerende en toezichthoudende bestuurlijke taken te scheiden, maar ook om in de praktijk van alle dag uitvoering en invulling te geven aan de 4 uitgangspunten van deze code, namelijk goed onderwijs voor alle kinderen, verbinding met de maatschappelijke context, professionalisering en integriteit en transparantie.

Code Goed Bestuur

De stichting werkt vanuit het two-tier model, waarbij het bestuur door de bestuurder wordt uitgeoefend en het toezicht daarop door de Raad van Toezicht. De uitwerking van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van zowel de bestuurder als de Raad van Toezicht is vastgelegd in het [bestuursstatuut](#).

[Code Goed Bestuur \(per 1/1/21\) | PO-Raad \(poraad.nl\)](#)

2. Verantwoording van het beleid

2.1 ONDERWIJS & KWALITEIT

Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

Wij streven naar kwalitatief hoogwaardig, op onze christelijke identiteit gebaseerd, onderwijs dat goed bereikbaar is en midden in de maatschappij staat. Een bewuste keuze met een hoge ambitie waarin we voor alle leerlingen maximale kansen willen bieden voor een succesvol vervolg van hun onderwijsloopbaan en hun deelname aan de samenleving. In een wereld waarin normen en waarden vervagen en de sociale cohesie steeds minder zichtbaar is, willen wij vanuit onze christelijke normen en waarden de kansen vergroten voor in het bijzonder kinderen die bedreigd worden in het perspectief op een goede toekomst.

We richten ons daarbij op drie doeldomeinen:

1. Kwalificatie: Aanleren van kennis, vaardigheden en houdingsaspecten om de wereld te kunnen begrijpen.
2. Burgerschapsvorming: Het vormen van onze leerlingen op sociaal en emotioneel gebied tot kritische burgers met normen en waarden die passen bij onze cultuur.
3. Persoonlijk leiderschap: De regie kunnen uitoefenen op de eigen ontwikkeling en deelname aan de samenleving.

Voorwaardelijk hiervoor is een veilige en vertrouwde schoolomgeving. Een leer- en leefgemeenschap die stimulerend werkt als het gaat om de ontwikkeling van de leerlingen op de drie beschreven doeldomeinen. Op de scholen is een pedagogisch klimaat van rust, regelmaat en structuur waarin wangedrag en pesten niet worden getolereerd. Leraren en andere medewerkers fungeren als rolmodel en zijn eenduidig in hun aanpak voor belonen, corrigeren en straffen. School en ouders zijn partners in het opvoeden van kinderen. De school is de plek voor het formele leren, maar ook buiten de school wordt geleerd. Er is samenwerking tussen ouders en school in het belang van het kind.

Wij onderscheiden drie lagen in ons onderwijskwaliteit:

1. De scholen voldoen aan de basiskwaliteit.
2. De scholen voldoen aan de verwachtingen van de omgeving (wet- en regelgeving en afspraken binnen het bestuur).
3. De scholen streven de schooleigen ambities na.

Zicht op de onderwijskwaliteit

Er zijn duidelijke kaders ontwikkeld binnen het strategisch beleidsplan waarbinnen de scholen de kwaliteit van het onderwijs ontwikkelen en borgen.

Er is een heldere structuur voor het beleid en de kwaliteitszorg en daarmee bevorderen we een gemeenschappelijke visie en missie. Deze visie, ambities en doelen zijn vastgelegd in het Strategisch beleidsplan 2019-2023.

In het Strategisch beleidsplan 2019-2023 zijn een aantal kernthema's beschreven die in deze periode de aandacht krijgen. Daarnaast hebben we de ambitie om hoogwaardig onderwijs te realiseren. Deze thema's en ambitie zijn uitgewerkt in werkplannen per jaar waarin de doelstellingen per thema staan beschreven. De scholen hebben daarin ruimte om eigen keuzes te maken en accenten te leggen, al naar gelang de ontwikkelfase, context en leerling populatie van de school.

Wat beter kan is dat we beschrijven welke ambities en doelen we hebben voor het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten, burgerschapsonderwijs en de doorstroom van leerlingen naar het vervolgonderwijs.

De concretisering op schoolniveau maakt sturing op kwaliteit en de resultaten van het onderwijs door het bestuur mogelijk. Er is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht op groepsniveau, schoolniveau en stichtingsniveau dat het bestuur in staat stelt de basiskwaliteit van het onderwijs te waarborgen.

Het bestuur voert in het najaar en het voorjaar managementgesprekken met de schoolleiding en interne begeleiding om zich op de hoogte te stellen van de voortgang van de ontwikkeling en de gerealiseerde kwaliteit. Deze gesprekken worden gevoerd aan de hand van een vaste agenda waar in ieder geval de resultaten van de basisvaardigheden aan de orde komen. Ook stimuleert het bestuur in deze gesprekken de verdere schoolontwikkeling door reflectieve vragen te stellen en input te geven. Daarnaast borgt het bestuur dat de schoolontwikkeling in lijn is met de strategische doelen van het strategisch beleidsplan. De volgende speerpunten zijn in de agenda van het managementgesprek opgenomen.

- Elke school heeft in een curriculum vastgesteld waarin niet alleen de leergebieden beschreven staan (op basis van de doeldomeinen kwalificatie, burgerschap en persoonlijk leiderschap) maar ook zijn uitgewerkt naar leerdoelen per jaargroep.
- Scholen kenmerken zich door een professionele cultuur van betrokkenheid en verantwoordelijkheid en fungeren als professionele omgeving, waarin middels PLG's structureel en in grote mate van zelfstandigheid gewerkt wordt aan onderwijsverbetering en de gezamenlijke professionaliteit en vakmanschap.

- Onderwijskundige beslissingen zijn verplaatst van de directeur naar de professionals op de werkvloer. Dit is vastgelegd in een professioneel statuut.
- We hebben ouders medeverantwoordelijk gemaakt voor de schoolloopbaan van hun kind. School én ouders trekken daarin gezamenlijk op, ieder vanuit de eigen rol en daarbij behorende verantwoordelijkheid.
- Werving van nieuwe medewerkers gebeurt planmatig en is gericht op het versterken van de professionele ruimte in de PLG's op de scholen en vergelijkbare constructies binnen de hele organisatie.

Voor de sturing op kwaliteit is een verantwoordelijkheidsverdeling tussen de interne toezichthouder, het bestuur en de scholen afgesproken, op basis van de geldende wet- en regelgeving.

Werken aan onderwijskwaliteit

Het bestuur heeft goed zicht op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen. Ieder half jaar voert het bestuur een gesprek met de schoolleiding en intern begeleider van de school. De gesprekken worden gevoerd aan de hand van een agenda met een gesloten en een open gedeelte. Tijdens deze bijeenkomsten komen (o.a.) aan de orde:

- Het jaarverslag en het jaarplan van de school
- Het scholingsplan
- De tussenresultaten op de medio- en de eindtoetsen
- De eindresultaten van de school (groep 8)
- De monitor (halfjaarlijkse evaluatie van het jaarplan)
- De schoolrapportage met daarin diverse kengetallen en de bijbehorende analyses
- Het SOP
- De kwaliteit van de leraren (teamfoto)

Het bestuur werkt doelgericht aan de verbetering van de onderwijskwaliteit. Allereerst zijn er concrete doelen voor de ontwikkeling van de scholen en de medewerkers geformuleerd in het strategisch beleidsplan. Daarnaast beschikken we over bovenschoolse normen en schoolnormen voor de resultaten van de scholen. In de gesprekken met de scholen worden de doelen van de organisatie en de school, en de resultaten besproken en voorzien van conclusies en interventies (als dat nodig is). Het bestuur maakt afspraken met de schoolleiding als de onderwijskwaliteit daartoe aanleiding geeft.

Het bestuur verantwoordt zich over de onderwijskwaliteit in haar bestuursverslag. Tevens verantwoordt het bestuur zich aan de Raad van Toezicht tijdens de bijeenkomsten.

In een meerjarenplanning zijn de kwaliteitsstandaarden beschreven.

Het bestuur en de scholen maken daarbij gebruik van de kwaliteitsinstrumenten binnen WMK die voor een groot deel de uitgangspunten vormen voor de inhoud van het schoolplan en beleidsplan.

Op ambitiekaarten staat wat wij als organisatie willen bereiken (deels vanuit het bestuursplan en deels vanuit wat er daarnaast op ons pad komt), welke stappen we zetten om daar te komen en wat wij daarvoor nodig hebben. Dit zijn kaarten waarop we doelen op verschillende beleidsterreinen uitwerken. Deze kaarten zijn opgedeeld in verschillende domeinen. De doelen op de ambitiekaarten worden zo SMART mogelijk beschreven.

We beschrijven de activiteiten en dat zet ons aan tot nadenken over de middelen die we nodig hebben. De kaarten bevatten doelen voor kortere en lange termijn. Het behalen van het ene doel kan een maand duren en het andere zes maanden. Tegen het einde van elk schooljaar evalueren we de ambitiekaarten en stellen we, indien nodig, de doelen bij.

De kwaliteitskaarten beschrijven over het algemeen eenvoudige, alledaagse situaties en geven aan hoe we als organisatie hieraan vorm kunt geven.

- In de vorm van richtlijnen: procesbeschrijving manier waarop processen worden uitgevoerd of situatie wordt afgehandeld.
- In de vorm van protocollen: een voorschrift waarvan je nooit afwijkt

Kaarten met regels en routines worden gebruikt voor praktische werkafspraken op het niveau van bestuur, personeel, financiën, zorg en ondersteuning, leerlingen en ouders. Deze bevatten praktische ritmes en routines en beleidsafspraken. Deze kaarten kunnen worden geëvalueerd en bijgesteld tijdens bijeenkomsten van professionele leergemeenschappen, dlk's en werk-groepen (Procesbeschrijvingen, Onderwijskundige stroomdiagrammen, storyboards (scripts)).

In 2022 hebben we zicht op de onderwijskwaliteit kunnen houden door:

- een gesprekkencyclus met directies en intern begeleiders waarbij de drie lagen van ons onderwijskwaliteit besproken worden a.d.h.v. de aangeleverde documenten;

- het werken in directieleerkringen waarbij directeuren aan elkaar gekoppeld zijn die de stappen in de kwaliteitskalender van Scholengroep Perspectief centraal stellen;
- het werken in werkgroepen waarin beleid dat aansluit bij de visie van onze stichting uitgewerkt wordt;
- de dialoog met interne- en externe contacten zoals die in paragraaf 1.2 beschreven staan.

Verantwoording onderwijskwaliteit door het bestuur

De start die we in 2019 hebben gemaakt met het inrichten van een gezamenlijk kwaliteitssysteem hebben we een vervolg kunnen geven. Er is inmiddels een kwaliteitskaart geschreven waarin de structuur van de kwaliteitszorg beschreven is. Deze zal in 2023 geëvalueerd en aangepast worden.

Speerpunten daarin zijn:

- Verantwoording opbrengsten en resultaten middels de schoolrapportage;
- Schoolontwikkeling middels ambitiekaarten en borging middels kwaliteitskaarten;
- Inrichting VenstersPO wat betreft schoolgids en publieke verantwoording;
- Professioneel statuut en werkverdelingsplan.

In 2021 hebben we n.a.v. de leergang 'Vormgeven aan kwaliteitsbeleid' in een kwaliteitskalender vastgelegd wat, wanneer en waar we informatie wegzetten.

Op basis van deze gesprekken en leergang hebben we geconstateerd dat een aantal gewenste ontwikkelingen rond de in- en externe verantwoording nu ook echt zichtbaar en meetbaar zijn.

Doelen en resultaten

Algemene doelen/ beleidsvoornemen voor deze planperiode.	*
Op bestuursniveau hebben directeuren, interne begeleiders, medewerkers op het Steunpunt en het bestuursbureau zich de geformuleerde visie eigen gemaakt, dragen deze uit en laten deze leidend zijn in de beleidsontwikkende- en besluitvormingsprocessen.	
Scholen bieden een veilig en positief pedagogisch klimaat met een duidelijk normatief kader dat alle leraren en leerlingen uitdragen in houding en gedrag.	

* Niet gestart, Oriëntatiefase, Werkfase, Afrondende fase, Gereed.

Doelen/ beleidsvoornemen meegenomen uit het schooljaar 2019/2020:	*	Toelichting:
Vanuit de vastgestelde identiteit van de stichting én de daaruit geformuleerde kaders heeft iedere school een eigen schoolspecifieke identiteit geformuleerd, rekening houdend met wettelijke kaders en demografische ontwikkelingen.		In oktober 2021 zijn we met het directieteam gestart met bezinning op onze identiteit. In 2022 hebben we daar een vervolg aan gegeven. De bestuursvisie op identiteit kan begin 2023 vastgesteld worden en scholen kunnen opnemen in het schoolplan 2023-2027.
Op al onze scholen is de visie vertaald naar een breed gedragen en schoolspecifiek vastgestelde visie.		Afgerond. De visie is bij alle scholen opgenomen in het Schoolplan en in de afgelopen jaren geïmplementeerd. We zien dit terug in de doelen die gesteld worden en aan keuzes die de scholen maken voor hun onderwijsaanbod.
Alle scholen gebruiken Vensters PO als middel voor externe verantwoording en communicatie naar buiten (o.a. digitale schoolgids).		Alle scholen maken gebruik van Vensters PO.
Er is toetsbeleid vastgesteld waarin kaders worden gegeven voor formatieve en summatieve toetsing, groepsopbrengsten en hoe daarmee omgegaan wordt.		Er is een ambitiekaart opgesteld door de werkgroep Kwaliteit en Onderwijs waarin de kaders voor formatief toets zijn opgesteld. Het 'Handboek onderwijssteuning' moet nog aangepast worden i.v.m. de vernieuwde summatieve toetsen (2023).
De invoering van een systeem waarin ambities en kwaliteit zichtbaar en concreet wordt gemaakt, waardoor alle medewerkers weten wat van hen verwacht wordt.		Inmiddels is de werkwijze v.w.b. ambitiekaarten, kwaliteitskaarten en modellen voor ritmes en routines vastgelegd. Er zijn daarnaast afspraken gemaakt over het werken in het kwaliteitssysteem WMK en MijnSchoolplan.

* Niet gestart, Oriëntatiefase, Werkfase, Afrondende fase, Gereed.

Specifieke doelstellingen voor het schooljaar 2020/2021.	*	Toelichting:
Leerkrachten geven les volgens het model van effectieve instructie, gebaseerd op de principes van expliciete instructie (Rosenshine, medewerkers met les- en onderwijsondersteunende taken kennen deze principes en passen deze toe binnen hun werkzaamheden.		Dit doel is opgenomen in alle schoolplannen. Er heeft scholing plaatsgevonden voor schoolleiders en intern begeleiders die gericht was op 'Uitgaan van verschillen'. Dat heeft gezorgd voor een kritische blik binnen de scholen. We hebben ervaren dat we zicht moeten houden op deze ambitie die jaarlijks onderhouden moet worden middels scholing en klassenbezoeken.
Op de scholen fungeren PLG's als broedplek voor onderwijskundige en organisatorische innovaties en verbetertrajecten, versterking van professioneel handelen en expertisedeling.		Vanuit een eigen professionele, proactieve bijdrage kunnen directeuren op hun beurt het team van de school meenemen in een juiste combinatie van het geven van professionele ruimte en het houden van regie. De meeste scholen hebben hier een modus in gevonden. Deze ambitie krijgt een vervolg in het bestuursplan 2023-2027.
Verantwoording van de kwaliteit, opbrengsten en resultaten in Vensters PO is onderdeel van de schoolrapportages en bestuurlijke monitor.		Tijdens schoolbezoeken is het werken aan kwaliteit een belangrijk onderdeel van de agenda. Dit betreft zowel het werken van het systeem zelf als de wijze waarop dit vorm en inhoud wordt gegeven. In 2021 hebben we n.a.v. de leergang 'Vormgeven aan kwaliteitsbeleid' in een kwaliteitskalender vastgelegd wat, wanneer en waar we informatie wegzetten. Op basis van deze gesprekken en leergang hebben we geconstateerd dat een aantal gewenste ontwikkelingen rond de in- en externe verantwoording nu ook echt zichtbaar en meetbaar worden. Het bestuur heeft goed zicht op de kwaliteit van het onderwijs.
In de organisatie zijn de kenmerken van een High Performance Organisation zichtbaar gemaakt zoals integraal management en samenhang tussen visie, strategie, structuur en cultuur en de werknemers.		Vanuit een eigen professionele, proactieve bijdrage kunnen directeuren op hun beurt het team van de school meenemen in een juiste combinatie van het geven van professionele ruimte en het houden van regie. We zien dat de cultuur en de structuur binnen de organisatie een vorm krijgt waardoor op vrijwel alle vlakken (personeel, onderwijs, kwaliteit, identiteit) een kwaliteitslag gemaakt kan worden. Deze ambitie krijgt een vervolg in het bestuursplan 2023-2027.

* Niet gestart, Oriëntatiefase, Werkfase, Afrondende fase, Gereed.

Specifieke doelstellingen voor het schooljaar 2021/2022.	*	Toelichting:
Elke school heeft in een curriculum vastgesteld waarin niet alleen de leergebieden beschreven staan (op basis van de doeldomeinen kwalificatie, burgerschap en persoonlijk leiderschap) maar ook zijn uitgewerkt naar leerdoelen per jaargroep.		Er ligt inmiddels een ambitiekaart in de scholen t.a.v. burgerschap en in het voorjaar van 2023 zal burgerschap opgenomen zijn in de summatieve toetskalender.
Scholen kenmerken zich door een professionele cultuur van betrokkenheid en verantwoordelijkheid en fungeren als professionele omgeving, waarin middels PLG's structureel en in grote mate van zelfstandigheid gewerkt wordt aan onderwijsverbetering en de gezamenlijke professionaliteit en vakmanschap.		Vanuit een eigen professionele, proactieve bijdrage kunnen directeuren op hun beurt het team van de school meenemen in een juiste combinatie van het geven van professionele ruimte en het houden van regie. De meeste scholen hebben hier een modus in gevonden. Deze ambitie krijgt een vervolg in het bestuursplan 2023-2027.
Onderwijskundige beslissingen zijn verplaatst van de directeur naar de professionals op de werkvloer. Dit is vastgelegd in een professioneel statuut.		Alle scholen stellen jaarlijks een professioneel op. Deze stap is nog niet voor elke school zo specifiek opgenomen omdat de regiefunctie van de leerkracht op een aantal scholen nog in ontwikkeling is.
We hebben ouders medeverantwoordelijk gemaakt voor de schoolloopbaan van hun kind. School én ouders trekken daarin gezamenlijk op, ieder vanuit de eigen rol en daarbij behorende verantwoordelijkheid.		Een aantal scholen hebben beleid op de rol van de ouders inmiddels ontwikkeld. Ouderbetrokkenheid 3.0 is daarbij als uitgangspunt gebruikt. Op een aantal scholen is dit nog in

Specifieke doelstellingen voor het schooljaar 2021/2022.	*	Toelichting:
		ontwikkeling. Deze ambitie krijgt een vervolg in het bestuursplan 2023-2027.

* Niet gestart, Oriëntatiefase, Werkfase, Afrondende fase, Gereed.

Evaluatie:

In 2019 zijn we tot een ambitieus bestuursplan gekomen en we hebben jaarlijks de ambities die we voor ogen opgepakt. Alle ambities zijn gekoppeld aan de visie die we hebben uitgewerkt n.a.v. het visiekwadrant.

De werkgroepen hebben deze ambities uitgewerkt in ambitiekaarten. Zoals in de kleurcodes te zien is zijn we in een aantal ambities nog niet tot een volledige afronding gekomen.

De coronapandemie en het interventieprogramma dat daarna ingevoerd is hebben er deels voor gezorgd dat ontwikkelingen die we gepland hadden zijn gestagneerd. Het strategisch beleidsplan 2023-2027 borduurt voort op het huidige plan en we zullen deze ambities, voor zover ze nog niet zijn afgerond, meenemen in dit nieuwe plan.

De visie is daarbij weer leidend bij beleidskeuzes en besluitvorming (structuur). De visie zien is terug te zien in de handelingen binnen de scholen (cultuur). De monitoring is onderdeel van de schoolbezoeken (inhoud en proces) en thema in gesprekken over professioneel handelen tussen bestuur en directeur (borging).

Toekomstige ontwikkelingen

Specifieke ambities voor het nieuwe bestuurs- /schoolplanperiode:

- Ambities en doelen zijn beschreven voor het pedagogisch- didactisch handelen van de leerkrachten, burgerschapsonderwijs en de doorstroom van leerlingen naar het vervolgonderwijs.
- Het bestuur draagt bij aan effectief lees- en rekenonderwijs door prioritering, facilitering in middelen, professionalisering en verantwoordelijkheid aan schoolleiders te geven en stimuleert tevens effectief lees- en rekenonderwijs door in gesprek te gaan over schoolspecifiek lees- en rekenbeleid en de kwaliteitscyclus.
- Passend onderwijs is versterkt en afgestemd a.d.h.v. wet- en regelgeving passend onderwijs voor samenwerkingsverbanden en schoolbesturen.
- Er vindt analyse op verzuimbeleid van leerlingen op schoolniveau en bestuursniveau (2024) plaats.
- De school biedt kwalitatief hoogwaardig onderwijs volgens onze visie op leren (organiseren) en daarbij wordt voldoende rekening gehouden met verschillen binnen een klas.
- De school is een professionele leergemeenschap, gericht op ontwikkeling en verbetering van het onderwijs.
- Formatief handelen is ingebed in de school.
- De school heeft een schoolspecifiek lees- en rekenbeleid en schept voorwaarden voor effectief lees- en rekenonderwijs op het gebied van organisatie, middelen, deskundigheid, professionalisering, samenwerking met ouders en monitort de kwaliteitscyclus.
- Ontwikkelingsperspectieven worden één keer per jaar geëvalueerd met ouders en leerlingen worden naar hun mening gevraagd. Daarbij wordt toelichting op welke wijze de mening van de leerling van invloed is geweest bij de vast- of bijstelling van het OPP.
- In de schoolgids wordt het extra ondersteuningsaanbod beschreven en de wijze waarop het wordt vormgegeven en scholen zijn niet meer verplicht een schoolondersteuningsprofiel te hebben (2024).
- De school verzorgt burgerschapsonderwijs, is verantwoordelijk voor een schoolspecifiek beleid en schept voorwaarden op het gebied van organisatie, middelen, deskundigheid, professionalisering, samenwerking met de omgeving en monitort de kwaliteitscyclus.

Een aantal punten uit de voorgaande jaren voegen we hier nog specifiek aan toe. Ze zijn de basis om op verder te gaan voor onze organisatie:

- We hebben ouders medeverantwoordelijk gemaakt voor de schoolloopbaan van hun kind. School én ouders trekken daarin gezamenlijk op, ieder vanuit de eigen rol en daarbij behorende verantwoordelijkheid.
- Op de scholen fungeren PLG's als broedplek voor onderwijskundige en organisatorische innovaties en verbetertrajecten, versterking van professioneel handelen en expertisedeling.
- In de organisatie zijn de kenmerken van een High Performance Organisation zichtbaar gemaakt zoals integraal management en samenhang tussen visie, strategie, structuur en cultuur en de werknemers.
- Scholen kenmerken zich door een professionele cultuur van betrokkenheid en verantwoordelijkheid en fungeren als professionele omgeving, waarin middels PLG's structureel en in grote mate van zelfstandigheid gewerkt wordt aan onderwijsverbetering en de gezamenlijke professionaliteit en vakmanschap.

De toelichting op deze ambities is opgenomen in het [Strategisch Beleidsplan 2023-2027](#).

Onderwijsresultaten

De interne verantwoording van de opbrengsten vindt halfjaarlijks plaats door de scholen aan het bestuur. Daarvoor maken we gebruik van een digitaal model wat betreft de tussen- en eindopbrengsten. In het najaar van 2022 zijn er afspraken gemaakt met de scholen om hun ambities voor dit schooljaar vast te stellen als het gaat om deze tussen- en eindopbrengsten. Met alle scholen zijn de tussenopbrengsten (voorjaar 2022) en de eindopbrengsten (najaar 2022) geëvalueerd. Gesprekken over opbrengsten en ontwikkeling ervaren we als enorm belangrijk en waardevol. Het geeft richting aan de koers die de school vaart en ze hebben invloed op de keuzes binnen het Nationaal Programma Onderwijs. We hebben ervoor gekozen om de externe verantwoording van de onderwijsresultaten van de scholen te publiceren middels VenstersPO. Deze zijn te vinden op scholenopdekaart.nl. Alle scholen voldeden in 2021 aan de wettelijke eisen voor basiskwaliteit waarop de Inspectie van het Onderwijs toeziet. Voor een gedetailleerd verslag van de onderwijsresultaten verwijzen wij via onderstaande link naar de website '[Scholen op de kaart](https://scholenopdekaart.nl)'.

- [Scholen op de kaart](https://scholenopdekaart.nl)

Onderwijs aan nieuwkomers

Vanuit het ministerie en de PO-raad is aangegeven dat het niet de voorkeur heeft dat Oekraïense kinderen instromen op reguliere scholen. Het ministerie van OCW geeft aan dat het de eerste voorkeur verdient dat Oekraïense kinderen terecht kunnen in het bestaande nieuwkomersonderwijs.

Het is het meest wenselijk om kinderen op te vangen in een setting waarin kennis en expertise beschikbaar is over nieuwkomersonderwijs. Veel van deze vluchtelingenkinderen zullen getraumatiseerd zijn, omdat ze plotseling hun land en familie hebben moeten verlaten. Dat kan zijn weerslag hebben op het gedrag van een kind in de klas en vraagt van leerkrachten om een andere aanpak en extra aandacht. Een setting waarin kinderen met vergelijkbare achtergronden bij elkaar worden geplaatst schept verbinding en veelal begrip onderling.

Voor gemeente Stadskanaal is taalschool Wereldwijs zo'n bestaande locatie voor nieuwkomersonderwijs, met kennis en ervaring op hierboven geschetst vlak. Voor gemeente Westerwolde is dat de school voor anderstaligen in Ter Apel en in Bellingwolde is in oktober 2022 een school geopend voor leerlingen uit Oekraïne.

Deze scholen bieden:

- Expertise op het gebied van NT2 onderwijs is aanwezig.
- Extra aandacht voor het bieden van een veilige en stabiele omgeving voor nieuwkomers met gelijkgestemden.
- Ervaringen met flexibele situaties in het kader van het komen en gaan van kinderen.
- Zachte landing door breed aanbod op sociaal-emotioneel gebied.
- Ruimte voor verwerking gebeurtenissen (traumasensitief onderwijs).
- Vangnet in breed netwerk (Sociaal team, GZA, Welstad, logopedie, fysiotherapie etc.)
- We streven ernaar om naast Nederlands sprekende leerkrachten ook Oekraïens sprekende leerkrachten in te zetten. Met het oog op een mogelijke terugkeer naar Oekraïne wordt het aanbod deels in de thuistaal gegeven.

Onderzoek

Er is geen beleid op het thema 'onderzoek'. Als daar aanleiding voor is kiest het bestuur voor een onderzoek in de vorm van een audit in de school. Meestal kiezen directeuren zelf voor een preventief onderzoek om de kwaliteit van het onderwijs door een externe partij te laten beoordelen. In het afgelopen jaar hebben 6 scholen zich aangemeld voor een audit of een 'Goed worden goed blijven+' onderzoek. De resultaten van deze onderzoeken worden gedeeld met het bestuur. De aanbevelingen krijgen een plek in de kwaliteitscyclus van de organisatie.

Internationalisering

Binnen Scholengroep Perspectief is dit geen thema.

Inspectie

In het najaar van 2022 heeft er een bestuursonderzoek plaatsgevonden in het kader van het vierjaarlijks onderzoek, van de Inspectie van het Onderwijs. Er was sprake van een compact onderzoek omdat er in het vooronderzoek geen risico's geconstateerd waren.

- Voeren van een gesprek met de beleidsmedewerker financiën en het bestuur over een aantal onderdelen van het financieel beheer.

- Voeren van een gesprek met directeuren en intern begeleiders over de sturing door het bestuur op de kwaliteit van de scholen, de kwaliteitscultuur én de resultaten op de basisvaardigheden.
- Lesbezoeken en gesprek met directeur, intern begeleider en leraren op (V)SO de Meidoornschool over de sturing van het bestuur op de kwaliteit van het speciaal onderwijs en het vormgeven aan passend onderwijs binnen het SWV.

Daarnaast zijn de volgende onderzoeken op schoolniveau uitgevoerd:

- Onderzoek op verzoek goede school. We kunnen op het verzoek van het bestuur scholen laten onderzoeken om te bepalen of er sprake is van een school met de waardering Goed.
- publiceren aparte rapporten over de onderzoeken op schoolniveau. Deze rapporten zijn te vinden op onze website. Waar relevant verwijzen we in dit rapport naar de schoolrapporten.

De kwaliteit van de besturing is als voldoende beoordeeld evenals de kwaliteitszorg en ambitie van Scholengroep Perspectief. Scholengroep Perspectief waarborgt met zijn (be)sturing de kwaliteit van het onderwijs op de scholen en er is sprake van deugdelijk financieel beheer. Het bestuur heeft een heldere visie op de kwaliteit van het onderwijs ontwikkeld en vertaald naar doelen die zijn verwoord in het Strategisch beleidsplan 19-23. Deze doelstellingen zijn op schoolniveau verder uitgewerkt in de schoolplannen.

Het bestuur heeft zicht op de resultaten van de basisvaardigheden rekenen, taal en burgerschap en stuurt hierop. Verder is de structuur van de organisatie ingericht om samenwerken beter mogelijk te maken. Zo zijn onder andere directieleerkringen- en werkgroepen, professionele leergemeenschappen en leerteams ingericht. De aanwezige kennis en kwaliteiten in de organisatie worden op deze manier beter benut en zijn de verantwoordelijkheden lager in de organisatie belegd. Hierdoor ontstaat een grotere betrokkenheid, verantwoordelijkheid en samenwerking bij de medewerkers ten aanzien van het verbeteren van de kwaliteit.

De afspraken voor passend onderwijs vanuit de samenwerkingsverbanden worden nageleefd.

Het bestuur handelt transparant, open en motiveert de handswijze. Ook communiceert het bestuur hier in voldoende mate en op gepaste wijze over met de RvT en de GMR.

Wat beter kan is dat het bestuur beschrijft welke ambities en doelen zij heeft voor het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten, burgerschapsonderwijs en de doorstroom van leerlingen naar het vervolgonderwijs. Ook kan het bestuur de meerjarenbegroting beleidsrijker maken door de financiële middelen te koppelen aan strategische doelen

Wat beter moet is de jaarverslaggeving van het bestuur. Een aantal onderdelen van de continuïteitsparagraaf zijn niet volledig opgenomen. In dit jaarverslag is de continuïteitsparagraaf volledig opgenomen.

Voor een gedetailleerd verslag van het vierjaarlijks onderzoek verwijzen wij via onderstaande link naar de website '[onderwijsinspectie](#)'.

- [onderwijsinspectie](#)

Visitatie

Er zijn in 2021 geen bestuurlijke visitaties uitgevoerd.

Passend onderwijs

De Samenwerkingsverbanden van schoolbesturen en daarmee de scholen zijn met de invoering van passend onderwijs verantwoordelijk voor de onderwijsondersteuning. Samenwerkingsverbanden ontvangen geld voor het organiseren van de ondersteuningsstructuur. In de regio Zuidoost Groningen dragen scholen onder regie van de Samenwerkingsverbanden gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de realisering van een dekkend netwerk en de uitvoering van extra onderwijsarrangementen.

- Formatieve middelen passend onderwijs voor één dag per week per school t.b.v. de werkzaamheden van de ib-er.
- Formatieve middelen passend onderwijs voor extra zorg en ondersteuning in de school (deze middelen zijn in 2018 verhoogd door de vrijval van de centrale middelen voor arrangementen).
- Formatieve eigen middelen t.b.v. de inrichting van het ondersteuningsteam.

Het ondersteuningsteam is ingericht om de professionals te begeleiden en te ondersteunen in het bieden van Passend onderwijs, scholing en de afstemming in het onderwijsaanbod.

Scholen hebben daardoor meer ruimte, vrijheid en flexibiliteit gekregen om deze middelen dáár in te zetten waar dat nodig is. Wel is hier de voorwaarde aan verbonden dat deze middelen geoormerkt zijn (specifiek bedoeld voor leerlingenondersteuning) én scholen dienen jaarlijks vooraf aan te geven waar deze middelen voor ingezet gaan worden (met toetsing achteraf).

We streven ernaar dat onze leerlingen zoveel als mogelijk thuisnabij onderwijs ontvangen in het regulier onderwijs en minder leerlingen worden verwezen naar het speciaal onderwijs. We willen voorkomen dat leerlingen thuiszitten. Onze scholen hebben allemaal een ondersteuningsprofiel (SOP) waarin staat welk aanbod aan onderwijs, zorg en (extra) hulp de school kan bieden. Het profiel wordt periodiek geëvalueerd.

We hebben inmiddels een visiestuk ontwikkeld richting 'gespecialiseerd onderwijs' waarin we stappen zetten richting een intensieve samenwerking tussen in eerste instantie Speciaal onderwijs en Speciaal Basisonderwijs en daar wordt het Basisonderwijs in een later stadium aan toegevoegd.

Nationaal Programma Onderwijs

Het nationaal programma onderwijs sloot in 2021 qua uitgangspunten naadloos aan op onze bestuursambities. Het bestuur heeft erop aangestuurd en toegezien dat de versterkingsmaatregelen ten goede komen aan het onderwijs in de klas en dat de geplande interventies effectief zijn. Het uitgangspunt voor ons was daarbij dat professionalisering van leerkrachten en de inzet van middelen voorrang kregen op de inzet van extra personeel. Dat laatste staat in het licht van het lerarentekort en voorkomt dat leerlingen onderwijs missen doordat we genoodzaakt zijn om groepen naar huis te sturen.

5,25% procent van de middelen is ingezet voor inhuur van personeel niet in loondienst (PNIL).

In eerste instantie is er door de scholen een NPO-plan geschreven en dit is later geïntegreerd in de schoolrapportages. De plannen en de verantwoording zijn met instemming van de MR tot stand gekomen.

Gebleden is dat de inzet van de gelden in veel gevallen heeft geleid tot verbetering en/of tot het beperken van grotere achterstanden. Per saldo is er nog steeds een achterstand t.o.v. de opbrengsten in de jaren vóór de pandemie. Voor een ander deel is het effect van de gelden nog niet te meten: dat betreft met name interventies die gericht zijn op verbetering van het onderwijsleerproces door nog lopende scholingen van leerkrachten.

Sociale veiligheid

Middels het digitaal veiligheidsplan stelt elke school het veiligheidsbeleid op. Monitoring vindt jaarlijks plaats via VenstersPO of via de vragenlijst die bij de methode past die school in gebruik heeft. De uitkomsten worden verantwoord in de schoolrapportage. Er vindt tevens monitoring plaats via de 4-jaarlijkse risico-inventarisatie. De rapportages worden besproken tijdens het bestuurlijk gesprek met de directeuren en intern begeleiders.

Binnen de scholen zijn een contactpersoon (interne vertrouwenspersonen), coördinator sociaal veilige school (anti-pestcoördinator), een aandachtsfunctionaris en een preventiemedewerker aangesteld. Jaarlijks vindt een overleg plaats waarin de preventiemedewerkers van Scholengroep Perspectief het beleid op zowel de fysieke veiligheid als de sociale veiligheid bespreken.

2.2 PERSONEEL & PROFESSIONALISERING

Doelen en resultaten

In het strategisch beleidsplan 2019-2023 zijn een aantal doelen en beleidsvoornemens opgenomen. Onderstaand worden deze benoemd en wordt aangegeven in welke fase het zich bevindt en wordt daarop een korte toelichting gegeven.

Doelen en resultaten

Algemene doelen/ beleidsvoornemens voor deze planperiode.	*	Toelichting
Personeelsbeleid is ingericht rond de centrale pijlers van het functiehuis (wat hebben we nodig aan kennis en kunde en op welk niveau), competentieontwikkeling (wat vragen we van een medewerker en hoe verhoudt dat zich tot de persoonlijke deskundigheid) en het professionele gesprek (bijdrage, waardering, ontwikkeling).		Het functiehuis is in 2021 vastgesteld. Voor de doorvertaling naar competentieontwikkeling is in 2022 eerst een nieuwe gesprekkencyclus vastgesteld.
De besluitvormingsprocedures zijn helder en transparant en de communicatievoorzieningen en informatiedeling geoptimaliseerd.		Dit doel heeft weliswaar aandacht gehad, maar is niet specifiek aan personele zaken gekoppeld. Het raakt de hele scholengroep. Het actiepunt is nog niet gereed.

* Niet gestart, Oriëntatiefase, Werkfase, Afrondende fase, Gereed.

Doelen/ beleidsvoornemens meegenomen uit het schooljaar 2020/2021	*	Toelichting:
Vanuit de vastgestelde identiteit van de stichting én de daaruit geformuleerde kaders heeft iedere school een eigen schoolspecifieke identiteit geformuleerd, rekening houdend met wettelijke kaders en demografische ontwikkelingen.		In juli 2022 zijn we met het directieteam gestart met bezinning op onze identiteit: wie zijn we en wie willen we zijn? Dit heeft geleid tot een concept die eind 2022 in behandeling was bij diverse gremia.
De academie functioneert als instituut voor kennisdeling en deskundigheidsontwikkeling voor alle medewerkers en alle lagen in de organisatie. Opleidingsfaciliteiten zijn geformuleerd en beleid is geformaliseerd.		Opleiden in de school is een vast onderdeel geworden binnen Perspectief. Hoewel een gedegen evaluatie nog niet is uitgevoerd, zijn de signalen vanuit studenten, scholen en opleiders positief. De Perspectief Academie voorziet in een behoefte. Steeds meer medewerkers weten de weg naar het aanbod te vinden voor zelfstudie en persoonlijke professionalisering. De opleidingsfaciliteiten zijn verwoord in het concept professionaliseringsbeleid, dat in 2023 nog vastgesteld dient te worden.

* Niet gestart, Oriëntatiefase, Werkfase, Afrondende fase, Gereed.

Specifieke doelstellingen voor het schooljaar 2021/2022.	*	Toelichting:
Bezinning op de interne organisatie (bestuur, management, staf) waarbij m.b.t. de inrichting en organisatie ervan de beschreven uitgangspunten leidend zijn voor de keuzes die worden gemaakt.		De posities, rollen en taken van belangrijkste functies zijn op hoofdlijnen uitgewerkt in een 'besturingsfilosofie'. De inhoud wordt, samen met de inschaling en de daarbij behorende verantwoordelijkheden gedeeld binnen de organisatie.
Het wettelijk verplichte professioneel statuut is via de PLG's doorgevoerd.		Alle scholen hebben inmiddels een professioneel statuut. Uit evaluatie tijdens de Directie-tweedaagse is gebleken dat tussen scholen de PLG's functioneren.

* Niet gestart, Oriëntatiefase, Werkfase, Afrondende fase, Gereed.

Specifieke doelstellingen voor het schooljaar 2021/2022.	*	Toelichting:
Scholen kenmerken zich door een professionele cultuur van betrokkenheid en verantwoordelijkheid en fungeren als professionele omgeving, waarin middels PLG's structureel en in grote mate van zelfstandigheid gewerkt wordt aan onderwijsverbetering en de gezamenlijke professionaliteit en vakmanschap.		Dankzij de PLG's is de professionele cultuur duidelijk aan het veranderen.
Onderwijskundige beslissingen zijn verplaatst van de directeur naar de professionals op de werkvloer. Dit is vastgelegd in een professioneel statuut.		Uiteraard heeft iedere school een eigen werk-wijze, maar in het algemeen kan gesteld worden dat er voldoende ruimte is voor professionals om zelfstandig onderwijskundige beslissingen te nemen dan wel daarbij betrokken te zijn.
Werving van nieuwe medewerkers gebeurt planmatig en is gericht op het versterken van de professionele ruimte in de PLG's op de scholen en vergelijkbare constructies binnen de hele organisatie.		Ook in 2022 was de arbeidsmarkt zodanig dat "eisen" aan de sollicitant zich primair richten op beschikbaarheid en kunde. Wel is er een kwaliteitskaart voor procedures van werving en selectie.

* Niet gestart, Oriëntatiefase, Werkfase, Afrondende fase, Gereed.

Wij zetten in op hoogwaardig kwaliteit onderwijs en daarmee leggen we onszelf een forse ambitie op als het gaat om de professionaliteit van onze medewerkers. Zij krijgen de ruimte om zichzelf te blijven ontwikkelen. Niet alleen binnen de huidige functie (versterken, verbreden, verdiepen), maar ook als het gaat om het ontwikkelen van specialismen en/of het doorgroeien naar een andere functie.

Een andere beweging die we aan het maken zijn is om de regie en zeggenschap terug te brengen naar de professional als het gaat om het primaire proces. Daartoe spelen in toenemende mate goed functionerende Professionele Leergroepen (PLG) een belangrijk rol. In het continue proces van leren én ontwikkelen leidt dat enerzijds tot versterking van professie en vakmanschap en anderzijds tot versterking en verbetering van de onderwijskwaliteit.

Vanuit dezelfde gedachte wordt ook bovenschools vorm en inhoud gegeven aan de inrichting van de organisatie. De ingestelde Directieelcerkingen (DLK) functioneren en datzelfde geldt ook voor de ingestelde werkgroepen waarin stafmedewerkers, directeuren en andere experts gezamenlijk werken aan kwaliteitsverbetering. Leidend hierbij zijn de richtinggevende ambities uit het strategisch beleidsplan.

Toekomstige ontwikkelingen

Ook in 2022 was corona nog van invloed. Gelukkig behoefde er geen afstandsonderwijs gegeven te worden, maar in de achterliggende jaren is door Corona uiteraard wel fysieke en emotionele belasting ontstaan. Gecombineerd met de grote werkdruk kost het meer tijd om te herstellen. Wij hebben beschikbare faciliteiten voor medewerkers in stand gehouden om adequate zorg en aandacht te kunnen geven. De structureel beschikbaar gestelde psychologische (of andere) ondersteuning voor iedere medewerker was daar bijvoorbeeld een gevolg van.

Behalve aandacht voor onze medewerkers was een ander zorgpunt de uitval van medewerkers of het niet of moeizaam kunnen invullen van vacatures. De arbeidsmarkt is in vrijwel alle sectoren een probleem en invulling van ziekte of vacatures heeft veel energie en creativiteit gevraagd van directeuren en het Bestuursbureau.

Om daarin gemakkelijker te kunnen voorzien hebben wij een vervangingspool opgezet. In die pool zitten medewerkers die weliswaar gekoppeld zijn aan een school, maar ook inzetbaar zijn op twee andere scholen binnen de scholengroep. Zo is er per cluster van drie scholen extra formatie beschikbaar gesteld om verzuim en vacatures (tijdelijk) op te vangen.

Verder hebben wij in 2022 aandacht geschonken aan gesprekkencyclus. Dan gaat het over de voortgang van de werkzaamheden, over scholing en persoonlijke planvorming. Er is in dit kader met instemming van de GMR een nieuwe gesprekkencyclus opgezet waarin de medewerker zelf ook verantwoordelijk is voor het bespreken van persoonlijke behoeften als onderwijs, verlofsituaties e.d..

Een ander belangrijk punt is dat ervoor gekozen is om per 01-01-2023 EigenRisicodragers te worden. Het verzuimpercentage lag de laatste jaren ruim onder de 10%. De ontvangst van compensatie voor vervanging werd steeds lager omdat alleen vervangingen werden gecompenseerd wanneer de vervanger een identieke functie heeft dan de verzuimer. Oftewel: een leraar voor een leraar. Omdat er vrijwel geen vervangende leerkrachten zijn voor een dergelijke vervanging werd er steeds minder uitgekeerd. Overigens is het beleidsmatig veel beter om te werken aan het voorkomen van verzuim via amplitie en preventie. Een van de doelen is om dit in 2023 vorm te geven.

Tot slot presenteren wij enkele kengetallen

	2021	2022	Vershil
Gemiddeld verzuimpercentage	6,3%	7,2%	+/- 0,90%
Verzuimfrequentie	0,92	1,73	+/- 0,81
Kort verzuim	1,0%	2,1	+/- 1,1%
Middellang verzuim	1,4%	1,2%	-/- 0,2%
Lang verzuim	3,7	3,4%	-/- 0,3%
Aantal FTE	203,94	202,03	-/- 1,91
Aantal medewerkers	310	306	-/- 4,0
Aantal mannen	47	47	
Aantal vrouwen	263	259	-/- 4,0
Leeftijdsopbouw			
20-29 jaar	54	59	
30-39 jaar	65	62	
40-49 jaar	88	79	
50-59 jaar	58	66	
60-69 jaar	45	40	
Banenaafspraak	1	1	

Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis

Er zijn geen zaken met een personele betekenis aan de orde geweest, anders dan zaken als de CAO, Corona e.d..

Uitkeringen na ontslag

In het kalenderjaar 2022 zijn er geen kosten voor uitkeringen na ontslag gemaakt. Voor mogelijke effecten bij het stopzetten van de financiering van NPO-inzet is reeds rekening gehouden door een deel van de beschikbare middelen hiervoor te reserveren. Voor de uitvoering zijn de vigerende CAO-bepalingen van toepassing.

Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

Binnen Scholengroep Perspectief is een team van coaches werkzaam voor startende en beginnende leerkrachten. Er wordt hierbij gewerkt aan de hand van een vastgesteld inductieprogramma. Alle scholen betalen mee aan deze faciliteit. Op schoolniveau wordt aan begeleiding vaak een buddy toegevoegd aan de starters. Verder worden de middelen ingezet voor de Onderwijscafés, scholing voor herregistratie (leergang "omgaan met verschillen") en ook individuele scholing (swensen).

Strategisch personeelsbeleid

In 2019 is het [Bestuursbeleidsplan 2019-2023](#) opgesteld. Daarin hebben we een visie op 'leren' vastgesteld. Onderwijsinhoud wordt daarin verbonden met het organiseren ervan, de mate van professioneel handelen en welke veranderprocessen ingezet moeten worden om onze doelen te bereiken. De koppeling tussen leren en strategisch personeelsbeleid ligt daarin opgesloten. Strategisch personeelsbeleid is daarmee een belangrijk thema om uit te werken. Ook in 2022 hebben we hieraan verder inhoud kunnen geven. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten leidend:

- Deskundigheidsbevordering en professionalisering: (team)scholing en opleiding zijn verbonden met schoolontwikkeling en het versterken van de gezamenlijke expertise binnen de school.
- Opleidingsfaciliteiten: medewerkers kunnen – binnen gestelde kaders – een opleiding volgen, enerzijds om organisatiedoelen te realiseren en anderzijds om persoonlijke groei te bevorderen.
- Begeleiding en coaching: structureel aanbod van begeleiding en coaching voor m.n. studenten, LIO-ers en startende leraren (opleiden in de school) en daarnaast aanbod hiervoor voor alle overige medewerkers.
- Competentieontwikkeling: we zetten stevig in op medewerkers in het primaire proces. Leraren willen we laten groeien van startbekwaam naar basisbekwaam naar ervaren leraar. Voor onderwijsondersteuners stimuleren we het versterken van persoonlijk functioneren en vergroten van kennis en vaardigheden. Behalve aanbodgestuurd zetten we daarbij ook in op vraaggestuurde groei.
- Perspectief Academie: groot aanbod van cursussen en trainingen voor alle medewerkers, verbinding leggen tussen schooldoelen en persoonlijke ontwikkeling.

De ontwikkeling van nieuw beleid of het aanpassen van het bestaande beleid is in de eerste plaats een zaak van bestuur, directeuren en stafmedewerkers. En uiteraard de (G)MR als dit het advies-of instemmingsrecht raakt. Waar dit direct betrekking heeft op de medewerkers wordt informatie gedeeld en het gesprek gezocht.

We stimuleren het nemen van de eigen verantwoordelijkheid bij medewerkers als het gaat om hun eigen functioneren en ontwikkeling. Daarom vinden we het belangrijk dat medewerkers goed geïnformeerd worden.

2.3 HUISVESTING & FACILITAIRE ZAKEN

Doelen en resultaten

In de gemeenten Stadskanaal en Westerwolde wordt gebruik gemaakt van het Meerjaren Integraal Huisvestingsplan (IHP). In 2023 wordt deze in Stadskanaal geactualiseerd. Het IHP is een belangrijk sturingsinstrument in het realiseren van diverse onderwijskundige, beleidsmatige en maatschappelijke ambities waarbij onderwijshuisvesting niet alleen een antwoord is op een ruimtevraag, maar ook een strategisch middel om genoemde ambities te ondersteunen.

In 2018 ontstond er landelijk een discussie over de wijze waarop de voorziening Groot onderhoud bepaald moest worden. De voorziening wordt nu veelal vastgesteld op basis van een meerjaren onderhoudsplanning (MJOP) van de totale schoolorganisatie, waarbij de uitgaven in deze MJOP worden geëgaliseerd over de periode van die MJOP. Dit is tevens de werkwijze bij Scholengroep Perspectief.

De speerpunten lagen in 2022 vooral op het gebied van klimaatbeheersing, n.a.v. de coronapandemie, in een aantal scholen, de afronding van de opleverpunten t.a.v. IKC Acaciahof en een nieuw te bouwen MFA waarin de huidige OBS De Neuteboom, CBS De Maarsborg en kinderopvang KidsFirst een plek krijgen.

Specifieke doelstellingen voor het schooljaar 2021/2022.	*	Toelichting:
De klimaatbeheersing in een aantal scholen is onvoldoende op orde. Voor deze scholen vragen wij een Specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS) aan en de voorbereidingen t.a.v. de aanpassingen aan het schoolgebouw worden in gang gezet.		De SUVIS-regeling geeft het Rijk mogelijkheden om bij verbetering 30% subsidie te verstrekken. Uitgangspunt is dat gemeente en schoolbestuur vervolgens samen de overige 70% voor hun rekening dienen te nemen. Gemeente Stadskanaal heeft laten weten niet mee te willen/kunnen bekostigen. Gemeente Westerwolde neemt 70% van de overige 70% voor haar rekening. CBS De Lindenborgh, CBS De Verbindingsweg, CBS De Höchte en CBS De Verrekijker, SBO De Baldakijn zijn in deze regeling meegenomen.

		De offertes zijn opgemaakt. In 2023 kunnen de projecten in gang gezet worden. Voor de noodlokalen bij CBS Oranje Nassau zijn we nog met de gemeente Stadskanaal in overleg.
De opleverpunten zijn m.b.t. IKC Acaciahof zijn afgerond. De beheerderrol komt bij Scholengroep Perspectief te liggen.		Er staan nog een aantal opleverpunten open. Deze liggen vooral op het terrein van de afwatering op het schoolplein en klimaat-beheersing. Eén lokaal is niet in gebruik er is een unit op het terrein gezet dat dit lokaal vervangt. Er is inmiddels een concept ingebruikgevingsovereenkomst opgesteld door gemeente Stadskanaal. We zien hierin nog te veel (financiële en materiële) risico's voor Scholengroep Perspectief. In 2023 verwachten we het ingebruikgevingsovereenkomst afgestemd te hebben op situatie binnen de IKC Acaciahof.
Nieuwbouw voor OBS De Neuteboom, CBS De Maarsborg en kinderopvang KidsFirst.		Het plan voor nieuwbouw van de MFA Maarsveld is –na een onderbreking i.v.m. de financiële situatie van gemeente Stadskanaal- aan het eind van het jaar weer opgepakt. Gemeente Stadskanaal heeft de benodigde gelden opgenomen in de meerjarenbegroting. Er hebben inmiddels weer voorbereidende gesprekken plaatsgevonden. Het is de bedoeling in het jaar 2023 van start te gaan met de daadwerkelijke uitvoering. De beide betrokken onderwijsbesturen (scholengroepen OPRON en Perspectief) zullen als bouwheer optreden. In de MFA krijgen plek: de huidige OBS De Neuteboom, CBS De Maarsborg en kinderopvang KidsFirst.
Realisatie meerjarenonderhoudsplan.		Het onderhoud dat gepland stond in de meerjarenplanning is uitgevoerd. Er zijn daarnaast nog aanvullende, onvoorziene zaken uitgevoerd die in het teken stonden van veiligheid, Passend onderwijs, AVG en klimaatverbeteringen. <ul style="list-style-type: none"> - Hekwerk CBS De Maarsborg. - Een mindervalide toilet, CBS De Lindenborgh. - Interne aanpassingen qua werkruimte bij het bestuursbureau. - Uitbreiden parkeergelegenheid bestuursbureau. - CO₂-meters in elk klaslokaal. - 2 Pure Air luchtreinigers CBS Oranje Nassau.

* Niet gestart, Oriëntatiefase, Werkfase, Afrondende fase, Gereed.

Toekomstige ontwikkelingen

In 2023 zal er een start gemaakt worden met de nieuw te bouwen MFA voor OBS De Neuteboom, CBS De Maarsborg en kinderopvang KidsFirst.

In 2023 verwachten we de ingebruikgevingsovereenkomst afgestemd te hebben op situatie binnen het IKC Acaciahof.

In 2023 zullen de werkzaamheden t.a.v. de klimaatbeheersing (SUVIS) uitgevoerd worden. Zoals het nu lijkt komen we niet uit met de begrote bedragen. De kosten zijn inmiddels flink verhoogd door de economische omstandigheden.

CBS De Zandtange knapt uit haar voegen. De leerlingenaantallen stijgen en er is in de afgelopen jaren al gebruik gemaakt van externe ruimtes. Inmiddels is de personeelskamer en het toneel ook als klaslokaal in gebruik. Uitbreiding van de school met eventueel kinderopvang is een behoefte die we samen hebben uitgesproken en mee zullen nemen in het Integrale huisvestingsplan van gemeente Stadskanaal.

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

Goede en duurzame onderwijshuisvesting is cruciaal voor goed onderwijs. Duurzame schoolgebouwen waarin het gezond en fijn is om te leren en werken leiden tot een hoger leerrendement en minder ziekteverzuim.

Zowel schoolbesturen als gemeenten willen zorgen voor adequate schoolgebouwen maar kunnen dit onvoldoende financieren. Een gemiddeld schoolgebouw wordt pas na 69 jaar vervangen. Nieuwbouw komt pas aan de orde als een gebouw technisch gezien niet meer voldoet. Zo ver komt het vaak niet omdat een schoolbestuur verplicht is het schoolgebouw in stand te houden.

Voor Scholengroep Perspectief is het van belang dat het gebouw ten dienste staat aan de onderwijsvisie. Er moet tevens voldoende ruimte zijn om aan de voorwaarde te voldoen om minimaal 2 keer per week een uur, per groep, bewegingsonderwijs te geven.

Daarnaast is het belangrijk dat scholen een goed binnenklimaat hebben op het gebied van temperatuur, akoestiek, luchtkwaliteit en licht. Dat is belangrijk voor de gezondheid van leraren en leerlingen en het is tevens uit onderzoek gebleken dat een gezond binnenklimaat zorgt voor betere leerprestaties van leerlingen.

Scholen hebben op veel terreinen een voorbeeldfunctie, zeker op het gebied van verduurzaming. De CO₂-uitstoot moet in 2030 zijn gedaald met 49% t.o.v. 1990 (nieuwe Europese doelstelling vraagt zelfs om 55% reductie). Om te voldoen aan de klimaatdoelstellingen is vernieuwing én verduurzaming van schoolgebouwen nodig.

Een aantal ontwikkelingen rondom onderwijshuisvesting op een rijtje:

- Het bieden van extra ondersteuning.
- Het bieden van Passend onderwijs.
- Het bieden van Inclusiever onderwijs voor (bijna) alle kinderen en een inclusief personeelsbestand.
- Een plek bieden van ruimtes voor jeugdhulp en/of wijkteams.
- Bewegingsonderwijs.
- Integraal Kindcentrum (IKC) waarin onderwijs en kinderopvang nauw met elkaar samenwerken om een doorgaande lijn te realiseren en kansengelijkheid te bevorderen.
- Het bieden van een goed binnenklimaat (temperatuur, akoestiek, luchtkwaliteit, licht).
- Doelen uit het Klimaatakkoord.
- De indeling en toegankelijkheid van schoolgebouwen, maar ook het aantal vierkante meters, zijn niet overal berekend op het adequaat ondersteunen van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte.

2.4 FINANCIËEL BELEID

Doelen en resultaten

Het bestuur stelt zich ten doel om de beschikbare financiële middelen verantwoord in te zetten voor het onderwijs. Daartoe wordt jaarlijks de (meerjaren)begroting vastgesteld, gebaseerd op inventarisaties binnen de vereniging en gesprekken met m.n. de directeuren.

Middels managementrapportages wordt periodiek verantwoording afgelegd aan het bestuur over de financiële stand van zaken, schooldirecteuren worden maandelijks op de hoogte gehouden van de financiële situatie per school. Een analyse van de financiële situatie over 2022 leert dat er sprake is van een, naar het oordeel van het bestuur, gezonde financiële basis voor de toekomst van de vereniging. In het verleden opgebouwde reserves zijn ondergebracht in algemene reserves en specifieke bestemmingsreserves.

Het financieel beleid van de stichting wordt vormgegeven door een planning en control cyclus. Hiertoe zijn binnen de stichting afspraken gemaakt over de procedures en verantwoordelijkheden die de realisatie van doelstellingen en de continuïteit van de stichting moeten borgen. De stichting beschikt over een passend vermogen. Hoofdbeleidsdoelstelling van dit vermogen is het afdekken van de risico's die de organisatie draagt. De eventuele opbrengsten van het vermogen gebruikt het bestuur als extra jaarlijkse baten die ten goede komen aan de exploitatie van de organisatie.

Opstellen meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting wordt gekoppeld aan het strategisch beleidsplan 2023 tot en met 2027 waarin we beleidsrijk begroten. Er worden gesprekken met de schooldirecteuren gevoerd over de te verwachte benodigde middelen om de gestelde doelen te behalen. Zo ontstaan deelbegrotingen per school, die met de bovenschoolse begrotingen samengevoegd worden tot één geheel. Met ingang van 2023 is de regeling vereenvoudigde bekostiging ingegaan, zodat er makkelijker beleidsrijk begroot kan worden, omdat er geen vaste budgetten meer zijn voor Materiële Instandhouding en Personeel.

Toekomstige ontwikkelingen

De nog niet ingezette middelen, maar wel reeds ontvangen, voor NPO (nationaal programma onderwijs), IOP (inhaal- en ondersteuningsprogramma en RAP (extra handen in de klas) zullen volgens de ingediende plannen in de toekomstige jaren uitgegeven worden. In de rapportages zal hier rekening mee gehouden worden zodat er altijd zicht blijft op de resultaten uit normale bedrijfsvoering.

Ook in de komende jaren zal een belangrijke schakel in het gehele financiële proces vervuld worden door de schooldirecteur. Vanuit onze visie willen we de directeuren sterker positioneren als integraal leider van de school. Daar hoort ook bij dat de directeur alle input moet kennen waarop financiële keuzes worden gebaseerd. Concreet betekent dit dat de directeur steviger gepositioneerd moet worden op het gebied van financiën en op het terrein van huisvesting.

Vanaf 2023 is van belang dat de Scholengroep ervoor gekozen heeft om Eigen RisicoDrager (ERD) te zijn m.b.t. de vervangingskosten wegens ziekte. Het lage(re) ziekteverzuim gaf daar aanleiding toe, evenals het feit dat veel vervangingskosten niet werden toegekend omdat er geen vervanging van gelijkwaardig niveau heeft plaatsgevonden (leerkracht voor een leerkracht). Financieel betekent dit het vrijvallen van te betalen premie, maar er dient ook rekening gehouden te worden met het eigen risico qua kosten.

Investeringsbeleid

Ieder jaar wordt het meerjaren investeringsplan (MIP) bijgewerkt door middel van gesprekken met de schooldirecteuren waarin noodzakelijke en wenselijke investeringen aangegeven kunnen worden. Deze worden doorgerekend in meerjarenperspectief zodat er een duidelijk beeld ontstaat van de financiële consequenties. Ook op bestuurlijk niveau vinden gesprekken plaats tussen de stafmedewerker financiën/controller en de bestuurder waarin de noodzakelijke en wenselijke investeringen op bovenschoolse gebieden worden doorgesproken. Hierbij geldt dezelfde werkwijze, deze worden in meerjarenperspectief doorgerekend en beoordeeld op de financiële consequenties. Hierna worden de investeringen opgenomen in de meerjarenbegroting.

Treasury

De uitgangspunten van het voorschrift beleggen en belenen is vertaald in een Treasurystatuut. Het afgelopen jaar is binnen de kaders van dit statuut gehandeld. Per ultimo 2022 stonden de tegoeden van de stichting, die voor langere tijd niet aangewend behoeften te worden voor de directe bedrijfsvoering op spaarrekeningen. De regeling "beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek" heeft ook hierbij als basis gediend. Treasuryzaken zijn in het verslagjaar met enige regelmaat in het bestuursoverleg besproken. In 2022 zijn er geen verandering geweest in de soorten van beleggingen (spaarrekeningen). De omvang ultimo 2022 is toegenomen ten opzichte van ultimo 2021. Er was in de afgelopen jaren geen sprake van leningen en/of derivaten. De looptijd van de beleggingen is niet specifiek vastgelegd aangezien het spaarrekeningen betreft. Het bestuur beschikt over een meerjareninvesteringsplan. Investeringszaken zullen worden gefinancierd met eigen middelen. Er is voor de komende jaren geen behoefte aan het aantrekken van externe financiering.

Allocatie van middelen

Het budget Materiële Instandhouding (MI) is in eerste instantie volledig toegerekend aan de scholen. De kosten voor de eigen onderhoudsmedewerkers zijn op basis van leerlingaantallen omgeslagen over de scholen die daadwerkelijk gebruik maken van de diensten van de onderhoudsmedewerkers. De jaarlijkse toevoeging (dotatie) aan de voorziening planmatig onderhoud is per school bepaald en wordt bovenschools bewaakt. Lasten die niet direct beïnvloedbaar zijn door de schoolleiding, met name huisvestingslasten en algemene beheerslasten, worden ook bovenschools bewaakt. Lasten die direct beïnvloedbaar zijn door de schoolleiding, school gerelateerde beheerslasten en onderwijskundige lasten vallen als zodanig onder de directe verantwoordelijkheid van de schoolleiding.

Het budget Personeel is berekend op basis van wat elke school normatief als personeelsbudget toegerekend krijgt. Deze middelen zijn vervolgens gesommeerd op bestuursniveau. Centraal zijn criteria vastgesteld waarover zowel het management als de GMR-adviesrecht hebben die betrekking hebben op de toedeling van de middelen aan de school en ook aan de voorzieningen die bovenschools zijn getroffen. Per school is als zodanig een budget bepaald waarmee de school rond moet komen. Dit budget voor de formatieve inzet bestaat uit de personele lumpsum met toevoeging van de navolgende onderdelen:

- subsidie personeel en arbeidsmarktbeleid (na aftrek van de kosten voor het Bestuursbureau en bovenschoolse inzet van deze middelen bv. Nascholing etc.)
- subsidie achterstandsmiddelen
- groeiformatie
- bijdrage samenwerkingsverband

Het budget is per school bepaald op basis van de beschikkingen van OC&W en de toerekening vanuit het samenwerkingsverband.

Onderwijsachterstandsmiddelen

De ontvangen onderwijsachterstandsmiddelen (OAB-middelen) worden geheel toegekend aan de scholen waarop deze middelen betrekking hebben op basis van de beschikkingen van DUO. De directeur is verantwoordelijk voor de inzet van de middelen binnen de school in samenspraak en overleg met het team.

Zoals hierboven omschreven bij allocatie van middelen, vindt afstemming plaats met management en GMR over de toedeling van deze middelen.

2.5 CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De volgende onderdelen uit de continuïteitsparagraaf zijn opgenomen in de verantwoording op het financieel beleid:

Prognose voor medewerkers en leerlingen in hoofdstuk 3.1

Meerjarenbegroting in hoofdstuk 3.2

De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in het verslag intern toezicht.

Toelichting op de reservepositie

Voor de berekening van het mogelijk bovenmatig eigen vermogen is gebruik gemaakt van de tool van de onderwijsinspectie.

De reservepositie van het Perspectief is van een dusdanig niveau dat het vermogen boven de grens ligt van hetgeen landelijk wordt gehanteerd als richtlijn voor het PO. De signaleringswaarde voor het publieke eigen vermogen is € 3.835.062.

Aan het einde van 2022 is het publieke eigen vermogen € 4.370.181, dit is € 535.119 boven de signaleringswaarde.

Door de komende jaren negatief te begroten is de verwachting dat na circa 5 jaar Scholengroep Perspectief op het normatief eigen vermogen uitkomt. Na het bereiken van het normatief eigen vermogen zal naar alle waarschijnlijkheid budgetneutraal worden begroot.

Intern risicobeheersingssysteem

Het bestuur werkt met een door de Raad van Toezicht goedgekeurde kalenderjaarbegroting, waarop de GMR een positief advies heeft uitgebracht. Daarnaast is mandaat verleend aan de bestuurder: De bestuurder is bevoegd tot het aangaan van verplichtingen, mits het hiervoor vastgestelde beschikbare budget volgens de begroting niet wordt overschreden. Voor het aangaan van andere verplichtingen van proportionele omvang (vanaf € 100.000,-) is de voorafgaande goedkeuring door de Raad van Toezicht nodig.

De bestuurder stelt deelbudgetten vast voor de scholen en afdelingen passend binnen de begroting.

De bestuurder, schooldirectie en bovenschoolse medewerkers zijn bevoegd tot het fatteren van nota's en het geven van betaalopdrachten mits dit past binnen het hiervoor vastgestelde beschikbare budget volgens de vastgestelde begroting. Hiervoor is het procuratieschema van toepassing.

Voor de verwerking van financiële gegevens en opmaken van managementrapportages wordt gebruik gemaakt van de diensten van Akorda Onderwijsdienstverlening te Zwolle.

Monitoring heeft in 2022 plaatsgevonden door middel van maand- en kwartaalrapportages. De bestuurder voert tweemaal per jaar managementgesprekken met de schooldirecteuren. De maandrapportages zijn, indien gewenst, op schoolniveau besproken tussen de schooldirectie en de stafmedewerker financiën/controller. De bestuurder heeft een aantal keer per jaar overleg met de Raad van Toezicht en tijdens dit overleg worden de belangrijkste (financiële) ontwikkelingen besproken.

Ten behoeve van betrouwbare informatievoorziening zijn diverse interne beheersingsmaatregelen van kracht, zoals functiescheiding tussen factuurverwerking en betaling of vierogen principe bij het muteren van stamgegevens. De controller bespreekt de werking van de interne controlemaatregelen periodiek met de bestuurder. De accountant rapporteert eventuele onvolkomenheden en adviezen in haar management letter. Deze bevindingen worden intern zorgvuldig geëvalueerd en waar nodig opgevolgd.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Maandelijks wordt directieoverleg gevoerd tussen de directeur-bestuurder en de schooldirecteuren. Het bestuur kent drie domeinen waarin werkgroepen, bestaande uit directeuren en stafmedewerkers, actief zijn in beleidsvoorbereidende zin. Dit werkt verbetering op beleidsniveau in de hand en hiermee worden voortijdige risico's en onzekerheden zichtbaar en bespreekbaar. Op schoolniveau zijn zogenaamde professionele leergroepen gevormd welke bijdragen aan het bespreekbaar maken van aandachtspunten op schoolniveau.

De organisatie bevond zich in een overgang van een vereniging van 14 scholen gekenmerkt door een familiale cultuur naar een professionele organisatie met een professionele cultuur en een goed toegerust stafbureau, op 14 september 2022 is de Akte van Omzetting getekend en is Scholengroep Perspectief een stichting geworden.

Om inzicht te krijgen in de belangrijkste risico's en onzekerheden is in hier in 2018 onderzoek naar gedaan met als resultaat het Rapport risicoanalyse december 2018. Dit rapport beschrijft Scholengroep Perspectief als een bestuur met een gemiddeld risicoprofiel. In het voorjaar van 2022 is de opdracht tot het uitvoeren van een risicoanalyse gegeven welke is uitgevoerd in de loop van 2022. In het voorjaar van 2023 is de definitieve rapportage ontvangen.

De grootste risico's voor de organisatie bevinden zich in de externe bestuurlijke omgeving en binnen het domein beleid en strategie.

Bij externe bestuurlijke omgeving gaat het dan om onzekerheid over de sociaal- economische ontwikkelingen en structuur in het voedingsgebied van de scholen van het bestuur, onzekerheid over de toekomstige financiering van het onderwijs en leerlingenkrimp.

Bij beleid en strategie gaat het dan om het ontbreken van meerjarig- en integraal organisatie en personeelsbeleid als onderdeel van een meerjarenbestuursformatieplan en een beleidsrijke meerjarenbegroting.

Deze gebieden hebben in 2021 en 2022 veel aandacht gekregen waardoor de organisatie kan groeien naar een meer professionele organisatie, dit zal ook in 2023 voortgezet worden.

In de nieuwe rapportage worden de volgende risico's gesignaleerd en verwacht in de periode 2023 tot en met 2027 op de terreinen van:

Leerlingen

- Mogelijk verder dalende leerlingenaantallen in het voedingsgebied van de scholen;
- Dalende maar onzekere leerlingenprognoses.

Beheersmaatregelen hierbij:

- Inrichten van een werkgroep strategische communicatie over de kracht en kwaliteit van Scholengroep Perspectief;
- Monitoring van geschatte leerlingprognoses versus de werkelijkheid over de achterliggende acht jaren.

Externe omgeving

- Onzekerheid over de sociale en economische ontwikkeling in de gemeenten Westerwolde en Stadskanaal;
- De financiële positie van beide gemeenten in relatie tot investeringen in onderwijs en jeugdzorg.

Beheersmaatregelen hierbij:

- Strikt genomen zijn deze risico's voor Perspectief niet te beïnvloeden. Het onderhouden van goede contacten met beide gemeenten over beide risico's is hiervoor van belang.

Financiën

- Afnemende inkomsten voor het bestuur als gevolg van een nieuwe vorm van financiering door de overheid en mogelijke daling van de leerlingenaantallen.

Beheersmaatregelen

- Strategische personeelsplanning;
- Duidelijke monitoring van gelden;
- Gebruik maken van subsidiestromen.

Personeels- en formatiebeleid

- Het ontbreken van een visie op de gewenste en noodzakelijke omvang van de formatie in relatie tot de leerlingenprognoses en de daaraan gekoppelde formatie;
- De ontwikkelingen op de onderwijsarbeidsmarkt in relatie tot het tijdig en in voldoende mate kunnen inzetten van (inval-)leerkrachten en het vervullen van opvallende vacatures;
- Het ontbreken van samenhang en te maken keuzes in het te voeren meerjaren strategisch personeels-, formatie- en organisatiebeleid.

Beheersmaatregelen:

- Reservering gelden voor afdekking personele risico's;
- Door middel van Strategische Personeelsplanning een adequaat formatiebeleid voeren;
- Invoeren gesprekscyclus m.b.t. kwaliteitswaarborgen;
- Inzetten en uitbreiden van de vervangingspool voor leerkrachten;
- Nieuwe inzet van een vervangingspool voor onderwijsassistenten en IB-ers;
- Opname in het Strategisch Beleidsplan 2023-2027 van de beheersmaatregelen per jaar.

Het bestuur beschikt voor de komende planperiode over voldoende financiële reserves om de gesignaleerde risico's af te kunnen dekken. De berekende risico's voor de totale periode 2023 tot 2027 op basis van deze risicoanalyse komen uit op een bedrag van € 3.392.759.

De jaarlijks aan te houden financiële buffer voor het opvangen van de gesignaleerde risico's komt uit op een bandbreedte van tussen de € 848.190 en € 1.335.431 per jaar. Omgerekend in fte's gaat het dan om een risico van tussen de 11 en 18 fte.

Het betreft hier het bruto risicoprofiel, dus zonder eventuele door het bestuur te nemen beheersmaatregelen.

Een van de passende maatregelen is het in stand houden van een weerstandsvermogen ten behoeve van risico's die verband houden met zaken als personele verplichtingen, fluctuaties in leerlingenaantallen, gewenste (voor)investeringen in gebouwen en inventaris, organisatorische zaken en in de kwaliteit van het onderwijs in brede zin. Om in de toekomst nog beter zicht te krijgen op de omvang van de risico's en het daarvoor benodigde weerstandsvermogen zal meer aandacht geschonken worden aan het kwantificeren van de risico's alsmede de kans waarin zich risico's voor zullen doen, als mede passende maatregelen om risico's te beperken of af te wenden.

3. Verantwoording van de financiën

3.1 ONTWIKKELINGEN IN MEERJARIG PERSPECTIEF

Leerlingen (teldatum 1-10-2022)

	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Aantal leerlingen	1.970	2.033	2.015	1.945	1.920

Het aantal leerlingen laat een dalende trend zien voor de toekomst als gevolg van de dalende bevolkingsaantallen. De gevolgen van de daling van het aantal leerlingen hopen we zoveel mogelijk op te vangen door natuurlijk verloop. De stijging in verslagjaar (T) ten opzichte van vorig jaar (T-1) wordt veroorzaakt door het wijzigen van het telmoment. Tot en met 2021 was het telmoment op 1 oktober, vanaf 2022 is dit op 1 februari.

FTE (teldatum 31-12-2022)

Aantal FTE	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Bestuur / management	14	14	14	14	14
Onderwijzend personeel	137	131	133	127	127
Ondersteunend personeel	55	61	54	51	50
Totaal	206	206	197	192	191

De ontwikkeling van het aantal FTE de komende jaren is sterk afhankelijk van het aantal leerlingen. Naast het natuurlijk verloop zal er de komende jaren sprake zijn van een lerarentekort. Hierin worden diverse initiatieven ingezet zoals eerder beschreven.

3.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN EN BALANS

Staat van baten en lasten (x € 1.000,-)

	(T-1)	Begroting verslagjaar (T)	Realisatie verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3	Verschil verslag- jaar t.o.v. begro- ting	Verschil verslag- jaar t.o.v. vorig jaar
BATEN								
Rijksbijdragen	17.597	17.332	19.516	19.817	18.755	18.317	2.184	1.919
Overige overheidsbijdra- gen en subsidies	87	38	105	71	71	71	67	18
Overige baten	502	140	215	157	150	151	75	-287
TOTAAL BATEN	18.186	17.510	19.836	20.045	18.976	18.539	2.326	1.650
LASTEN								
Personeelslasten	14.811	15.047	16.382	16.681	16.115	15.741	1.335	1.571
Afschrijvingen	414	490	460	536	495	477	-30	46
Huisvestingslaste- n	1.127	1.089	1.164	1.269	1.243	1.244	75	37
Overige lasten	1.205	1.278	1.368	1.530	1.464	1.424	90	163
TOTAAL LASTEN	17.557	17.904	19.374	20.016	19.317	18.886	1.470	1.817
SALDO								
Saldo baten en lasten	629	-394	462	29	-341	-347	856	-167
Saldo financiële baten en lasten	-48	-18	-38	-4	-4	-4	-20	10
TOTAAL RESULTAAT	581	-412	424	25	-345	-351	836	-157

Het positieve exploitatieresultaat over 2022 wordt conform het voorstel bestemmingsresultaat toegevoegd aan het eigen vermogen.

Verklaring belangrijkste verschillen tussen resultaat en begroting

Het positief exploitatieresultaat over 2022 bedraagt € 424.000,-. In vergelijking met de begroting is dit een positief verschil van € 836.000,-. Het verschil kan op hoofdlijnen als volgt worden verklaard:

Baten	Vershil	Verklaring
<u>Rijksbijdragen</u>	2.184	1.950 Ophoging bekostiging om de loonkloof met het VO te dichten Nabetaling 2021-2022 Onderwijsachterstanden, professionalisering en begeleiding, bekostiging wegens 32 samenvoeging 11 Eerste opvang asielzoekers en vluchtelingen 15 Meer NPO gelden ontvangen 43 Vrijval gedeelte IOP gelden -40 Bekostiging herintreders/zij-instroom -45 Inhaal- en ondersteuningsprogramma's 218 Doorgeschoven vergoedingen/aanvullende bekostiging SWV
Lasten		
<u>Personeelslasten</u>	1.335	1.495 Stijging salariskosten i.v.m. dichten loonkloof met het VO 78 Vervangingsfonds salariskosten/uitkeringen -240 Nascholing 28 Salariskosten IOP/RAP/NPO -26 Overige personele lasten en diverse kleinere verschillen
<u>Huisvestingslasten</u>	75	96 Onderhoud en huisvestingsbeheer -29 Energie en water 22 Schoonmaak -14 Huur

Rijksbijdragen.

De rijksvergoeding voor het kalenderjaar 2022 bedraagt € 19.473.000,- en valt € 2.184.000,- hoger uit dan begroot. De bekostiging voor het personeel is opgehoogd om de loonkloof met het "Voortgezet Onderwijs" te dichten en de loonsverhoging van 4,75% te verwerken. De professionalisering en begeleiding van leraren is ook opgehoogd, het ministerie heeft extra geld beschikbaar gesteld in het kader van het professionaliseren van de basisvaardigheden van het onderwijskundig personeel. Daarnaast werd er een substantiële nabetaaling over het schooljaar 2021/2022 ontvangen. Aanvullend zijn er van de samenwerkingsverbanden extra middelen ontvangen ter hoogte van € 218.000,-.

Personele lasten.

De totale personele lasten voor kalenderjaar 2022 bedragen € 16.382.000 en zijn daarmee € 1.335.000 hoger uitgevallen dan was begroot. Er is een onderhandelaarsakkoord afgesloten waarin er met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022 een aanpassing in de salarisstructuur komt ten einde de zogenaamde loonkloof met het VO te dichten. De salaristabellen zijn gelijkgetrokken met het VO. Daarnaast is de eindejaarsuitkering van 2022 verhoogd van 6,3% naar 8,33 met terugwerkende kracht tot 1 januari 2022. In juli werden alle salarisschalen met 4,75% verhoogd en werd een eenmalige uitkering van € 500,- per medewerker uitgekeerd. In augustus is de bindingstoelage uitgekeerd. Deze is nieuw ingevoerd in 2022 en geldt voor personeelsleden die naar het maximum van hun schaal worden betaald.

De salariskosten inzake Vervangingsfonds waren lager dan begroot, echter werd er ook minder ontvangen aan uitkeringen van het Vervangingsfonds. De nascholingskosten bleven in 2022 fors achter bij de begroting.

Huisvestingslasten

Onderhoud en huisvestingsbeheer overstijging de begroting fors, dit komt onder andere door vervangen van het dak van het noodgebouw en diverse CV-ketels bij MFA De Bast, het renoveren van de marmoleumvloer van De Baldakijn en het installeren van 78 co2-meters. De kosten voor Syplon vielen hoger uit door het updaten van het meerjarenonderhoudsplan, en kosten inzake verduurzaming van De Baldakijn.

Verklaring belangrijkste verschillen tussen resultaat in verslagjaar vergeleken met het vorige verslagjaar

Het positief exploitatieresultaat over 2022 bedraagt € 424.000,-. In vergelijking met vorig jaar is dit een negatief verschil van € 157.000. Het verschil kan op hoofdlijnen als volgt worden verklaard:

Baten	Vershil	Verklaring
<u>Rijksbijdragen</u>	1.919	1.419 Ophoging bekostiging om de loonkloof met het VO te dichten, vervallen vordering op Ministerie OCW i.v.m. vereenvoudigde bekostiging per 01-01-23 Nabetaling 2021-2022 Onderwijsachterstanden, professionalisering en begeleiding, bekostiging wegens -19 samenvoeging 7 Eerste opvang asielzoekers en vluchtelingen 760 Meer NPO gelden ontvangen 43 Vrijval gedeelte IOP gelden -60 Bekostiging herintreders/zij-instroom -67 Inhaal- en ondersteuningsprogramma's 89 Doorgeschoven vergoedingen/aanvullende bekostiging SWV -253 Prestatiebox
<u>Overige baten</u>	-287	-279 Extra handen in de klas -45 Bijdrage samenwerkingsverband 37 Diverse overige baten
Lasten		
<u>Personeelslasten</u>	1.571	1.263 Stijging salariskosten i.v.m. dichten loonkloof met het VO 98 Vervangingsfonds salariskosten/uitkeringen -101 Extern personeel 214 Salariskosten IOP/RAP/NPO 41 Werving personeel 64 Personele premies en bonus/malus Vervangingsfonds 33 Uitkeringen UWV -41 Overige personele lasten en diverse kleinere verschillen
<u>Overige lasten</u>	163	20 Deskundigenadvies -11 Administratiekosten en accountant 53 ICT lasten 31 Diverse projectkosten 15 Public Relations 17 Kosten kantoor, telefonie, RvT/bestuur, vergaderingen 38 Diverse overige kosten

Belangrijkste toekomstige ontwikkelingen in de meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting laat voor 2023 een klein positief resultaat zien. De daaropvolgende jaren echter forse negatieve resultaten. Deze negatieve resultaten worden grotendeels veroorzaakt door uitgaven vanuit NPO gelden. In de schooljaren 2021/2022 en 2022/2023 worden de beschikbaar gestelde NPO gelden niet volledig ingezet, maar is er voor gekozen om ook voor de komende jaren middelen beschikbaar te stellen om de doelen vanuit het NPO te halen en ruimte te creëren om lopende programma's vanuit het NPO voort te zetten. De inzet van deze middelen gaat via de staat van baten en lasten en worden op deze manier uit de in 2021 en 2022 gevormde bestemmingsreserves onttrokken.

Vanaf 1 januari 2023 treedt de vereenvoudiging bekostiging primair onderwijs in werking. De nieuwe bekostiging biedt ons een aantal mogelijkheden en uitdagingen.

De vereenvoudigde bekostiging houdt in dat scholen een basisbedrag per leerling en per school krijgen. Schoolbesturen kunnen dit geld naar eigen inzicht besteden. Het hele bedrag wordt vanaf de ingang per kalenderjaar vastgesteld.

De nieuwe bekostiging maakt geen onderscheid meer tussen personele en materiële bekostiging en biedt dus ook meer ruimte voor de inzet en verantwoording van de middelen. Daarom is gezocht naar een nieuwe verdeling die meer recht doet aan daadwerkelijke inzet en die ook de administratieve last, met name voor de scholen, verkleint. Daarnaast is de verwachting dat het voor de scholen ook duidelijker wordt waar de beleidsvrije ruimte zit.

De doorontwikkeling van een beleidsrijke begroting en een transparant financieel beleid blijft een speerpunt en zal ook in 2023 en verdere jaren hoog op de agenda blijven staan.

Balans in meerjarig perspectief (x € 1.000,-)

	Realisatie vorig jaar (T- 1)	Realisatie verslagjaar (T)	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3
ACTIVA					
VASTE ACITVA					
Materiële vaste activa	2.317	2.740	3.855	3.781	3.477
Financiële vaste activa	95	69	64	54	44
Totaal vaste activa	2.412	2.809	3.919	3.835	3.521
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen	1.005	406	320	317	315
Liquide middelen	6.045	7.383	5.569	5.276	5.271
Totaal vlottende activa	7.050	7.789	5.889	5.593	5.586
TOTAAL ACTIVA	9.462	10.598	9.808	9.427	9.107
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	3.277	3.071	2.801	2.783	2.763
Bestemmingsreserves publiek	2.466	1.299	1.366	1.039	709
Bestemmingsreserves privaat	1.117	1.150	1.117	1.117	1.117
Totaal eigen vermogen	6.860	5.520	5.284	4.939	4.589
VOORZIENINGEN	972	2.910	2.498	2.532	2.603
KORTLOPENDE SCHULDEN	1.630	2.168	2.026	1.957	1.915
TOTAAL PASSIVA	9.462	10.598	9.808	9.428	9.107

Belangrijkste mutatie(s) in de balansposten t.o.v. het voorgaande jaar

De belangrijkste mutatie in het eigen vermogen is de stelselwijziging voorziening onderhoud waarvoor een eenmalige extra dotatie van € 1.763.000,- is gedaan.

Toekomstige ontwikkelingen en investeringen

Zoals eerder reeds vermeld zal doorgedaan worden met de inzet van de nog niet bestede subsidies die ontvangen zijn in 2021 en 2022. Hierdoor zal het eigen vermogen verder afnemen.

Vanaf 2023 is van belang dat de Scholengroep ervoor gekozen heeft om Eigen RisicoDrager (ERD) te zijn m.b.t. de vervangingskosten wegens ziekte. Financieel betekent dit het vrijvallen van te betalen premie, maar er dient ook rekening gehouden te worden met het eigen risico qua kosten.

3.3 FINANCIËLE POSITIE

Kengetallen¹²

Kengetal	Realisatie Vorig jaar (T-1)	Realisatie Verslagjaar (T)	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3	Signaleringswaarde
Solvabiliteit 2 (Eigen vermogen + voorzieningen) / Balanstotaal	0,83	0,80	0,79	0,79	0,79	Ondergrens: < 0,3
Weerstandvermogen Eigen vermogen / totale baten (incl. financiële baten)	0,26	0,14	0,26	0,26	0,25	Ondergrens: < 0,05
Liquiditeit Vlottende activa / Kortlopende schulden	4,32	3,59	2,9	2,9	2,9	Ondergrens: 1.5 (bij totale baten onder €3 mln), 1.0 (bij totale baten tussen €3 mln en €12 mln), 0,75 (bij totale baten boven €12 mln)
Rentabiliteit Resultaat / totale baten (incl. financiële baten) * 100%	3,20%	2,14%	3,00%	-5,50%	-4,20%	Afhankelijk van de financiële positie

¹ <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/toezicht-op-financieel-beheer/risico-indicatoren-en-signaleringswaarden-financieel-continuïteitstoezicht>

² <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/toezicht-op-financieel-beheer/toezicht-op-publiek-eigen-vermogen/rekenhulp-signaleringswaarde>

4. Verslag intern toezicht

Inleiding

De raad van toezicht (raad) richt zich op de drie kerntaken, te weten:

- integraal en onafhankelijk toezicht houden op het bestuurlijk handelen, het beleid van de bestuurder en op de algemene gang van zaken binnen de stichting;
- sparringpartner/klankbord van de bestuurder;
- werkgever van de bestuurder.

De raad handelt conform de 'Code Goed Onderwijsbestuur PO' van de PO-raad en de vastgestelde toezichtvisie van de raad. De raad stelt de accountant aan en die is Aksos.

Werkzaamheden

De raad vergaderde in 2022 drie keer regulier. De vierde vergadering van december is vanwege ziekte van de bestuurder uitgesteld tot 20 januari 2023. De bestuurder heeft de raad steeds tijdig en volledig geïnformeerd over alle voor de raad belangrijke en relevante ontwikkelingen. Op deze manier was de raad in staat zijn functie adequaat uit te voeren.

De voorzitter van de raad heeft regelmatig bilateraal (voor-)overleg met de bestuurder.

De raad heeft in januari 2022 een themabijeenkomst gehouden over onderwijskwaliteit. De stafmedewerker onderwijs heeft de systematiek van kwaliteitsmeting (opzet, proces en inhoud) uiteengezet.

De raad heeft twee keer met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad vergaderd. De gespreksonderwerpen waren: besturingsfilosofie van de scholengroep, overgang van vereniging naar stichting, sociale veiligheid van medewerkers en eigen risicodragerschap als gevolg van beëindiging van deelname aan het vervangingsfonds.

De belangrijkste onderwerpen die de raad -naast stukken van de planning- en controlcyclus- over de scholengroep heeft behandeld of die bijzondere aandacht hebben gehad, zijn:

- Besteding NPO-gelden;

Presentatie van de menukaarten van de scholen over de besteding van deze extra middelen.

- Bestuursbeleidsplan;

Evaluatie van de algemene doelstellingen 2019 – 2023 en van de ambities voor het schooljaar 2021/2022.

- Huisvesting;

De raad heeft ingestemd met het verbeteren van de luchtkwaliteit in meerdere scholen om te voldoen aan de coronanormen.

Deze investering was niet in de begroting voorzien.

- Risicomanagement;

Op advies van de accountant is in 2022 opdracht gegeven voor het uitvoeren van een risicoanalyse bij de scholengroep. Twee leden van de raad hebben een gesprek met de uitvoerder van de analyse gehad. De analyse is in het voorjaar van 2023 afgerond.

- Bestuursformatieplan;
- Identiteit; de raad heeft met voldoening kennisgenomen van het initiatief en het proces om te komen tot een herbezinning op de identiteit van Perspectief.
- Bestuursrapportage;

In deze rapportage zijn onder andere de onderwijsresultaten van de scholen opgenomen. Hieruit blijkt dat de scholen gemiddeld scoren en daarmee is de onderwijskwaliteit op orde. Er is geen sprake van risico's. Wel worden alle scholen gemonitord op de ontwikkeling van de onderwijskwaliteit.

Via deze rapportage is de raad in staat toezicht te houden op de onderwijskwaliteit.

- Omzetten van vereniging naar stichting; de algemene ledenvergadering heeft op 21 juni 2022 ingestemd met de omzetting.

De raad heeft besloten met telkens twee leden op een morgen schoolbezoeken af te leggen. In het voorjaar en het najaar zijn in totaal zes basisscholen bezocht. Het belangrijkste onderdeel van het schoolbezoek is het gesprek met de directeur. De scholen stellen deze bezoeken op prijs.

Inspectie van het Onderwijs

In 2022 heeft de inspectie het vierjaarlijks onderzoek bij de Perspectief uitgevoerd. De inspectie beoordeelt de kwaliteit van de besturing, kwaliteitszorg en ambitie van Scholengroep Perspectief als voldoende. Daar is de raad met de bestuurder en alle medewerkers trots op.

Medio november 2022 heeft de raad een gesprek gehad met de onderwijsinspecteurs over de rol en het functioneren van de raad. De inspectie heeft de raad meegegeven het jaarverslag te verbeteren door de resultaten van het interne toezicht hierin op te nemen. Daarnaast adviseert de inspectie de toezichtvisie te vertalen naar een concreet toezichtkader.

Planning- en controlcyclus

De doelmatigheid wordt onderzocht aan de hand van periodieke financiële rapportages, deze rapportages worden besproken in de vergaderingen van de raad, vragen over de rapportages worden gesteld en door het bestuur beantwoord. Desgewenst wordt nader advies verstrekt over specifieke vragen. Vanaf het begrotingsjaar 2024 komt daarbij aandacht voor het beleidsrijk begroten en -verantwoorden. Ter voorbereiding daarop is door de Raad van Toezicht tevens een Toezichtskader in ontwikkeling waarin speciale aandacht voor die toetsing (lees: verantwoording) wordt opgenomen.

Op basis van de financiële rapportages was de raad in staat de doelmatigheid van de besteding van de gelden goed te volgen. De raad keurde de jaarrekening 2021, de begroting 2023 en de meerjarenbegroting 2023-2027 goed. De raad stelt de accountant aan en die is Aksos. Het contract loopt vanaf het boekjaar 2016.

De accountant heeft in een vergadering van de raad verslag gedaan van de verrichte controle op de jaarrekening 2021 en de bevindingen toegelicht. De raad is tevreden over de resultaten van de controle. De bestuurder gaat aan de slag met de aanbevelingen die de accountant heeft gedaan.

Bestuurder en organisatie

Sinds 1 april 2020 is de heer R. Brunekreeft de bestuurder van Perspectief. Twee leden van de raad hebben een functioneringsgesprek met de bestuurder gehad. De raad vindt dat de bestuurder goed functioneert. Dit geldt ook voor de wijze waarop de bestuurder leidinggeeft, waardoor de organisatie in control is.

Scholing en evaluatie

De raad heeft in juni een studiedag gehouden. Daarin is 's morgens onder externe begeleiding aan een eigen toezichtvisie voor de raad gewerkt. 's Middags heeft de raad de volgende stukken besproken: nieuwe statuten voor de stichting, bestuursstatuut (waarin opgenomen de besturingsfilosofie) en huishoudelijk reglement voor de raad. Deze stukken en de toezichtvisie zijn naderhand afgerond en ondertussen vastgesteld. De raad is -ook naar aanleiding van het advies van de onderwijsinspectie- van plan de toezichtvisie nog te vertalen naar een toezichtkader, waarin normen worden opgenomen die de raad kan hanteren bij het concreter presenteren van resultaten die de raad met het toezichthouden bereikt.

Er heeft geen evaluatie van de raad plaatsgehad. De reden is dat medio 2022 één lid van de raad is afgetreden en een nieuw lid is benoemd. De evaluatie is gepland in 2023.

Omvang en samenstelling

De leden van de raad nemen zitting voor een termijn van vier jaar en zijn één keer herbenoembaar. De samenstelling van de raad is zodanig dat de leden onafhankelijk en kritisch kunnen opereren ten opzichte van elkaar en de bestuurder. Leden van de raad vertegenwoordigen verschillende expertisegebieden, te weten: financiën en risicomanagement, personeel en HR-beleid, onderwijs en kwaliteitszorg en tenslotte openbaar (lokaal) bestuur en zorg.

In 2022 was de bezetting van de raad als volgt:

De heer J. Bessembinders, voorzitter

Mevrouw A. Wiegersma, vice-voorzitter (tot juli 2022)

De heer O. Dijkstra

De heer H. Wakker

De heer H. Brugge

Mevrouw H. B. Fridrichs – de Vries (met ingang van juli 2022)

Tijdens de algemene ledenvergadering op 21 juni 2022 heeft mevrouw Wiegersma afscheid van de raad genomen. Mevrouw Wiegersma is jarenlang lid en vice-voorzitter geweest van de raad en van besturen van de Scholengroep Perspectief en haar voorgangers. Wij bedanken haar van harte voor haar inzet en wensen haar het allerbeste en Gods zegen.

De raad is ingenomen met het nieuwe lid, mevrouw Fridrichs. Zij is op voordracht van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad benoemd. In het dagelijks leven is mevrouw Fridrichs bestuurder van Stichting Zorgcentrum 'de Blanckenborg' te Blijham. Daarmee zijn er verschillende disciplines in de raad vertegenwoordigd.

Voor een overzicht van de nevenfuncties van de leden van de raad verwijzen naar elders in dit bestuursverslag.

Afronding

De raad heeft veel waardering voor de getoonde inzet van de bestuurder en alle medewerkers van zowel het bestuursbureau als de scholen en vindt dat iedereen zijn of haar taken uitstekend heeft verricht. Dat verdient onze complimenten en hartelijke dank. Helaas is de bestuurder eind 2022 getroffen door ziekte. Eind januari 2023 heeft de raad de heer A. Hoksbergen als interim bestuurder benoemd.

Tenslotte past het ons God te danken dat wij actief mogen zijn voor onze Scholengroep Perspectief.

Namens de Raad van Toezicht,
Jan Bessebinders, voorzitter.

Voor een uitgebreidere toelichting op de inhoud van het verslag intern toezicht zie <https://vtoi-nvtk.nl>.

4.1 SAMENSTELLING INTERN TOEZICHT

Naam	Functie	Nevenfuncties betaald / onbetaald	Aandachtsgebied en / of commissies*
Jan Bessebinders	Voorzitter	<ul style="list-style-type: none">• voorzitter bestuur Stichting Leergeld Zuid-Oost Groningen• voorzitter bestuur Stichting Gebiedsfonds Stadskanaal op Zon• voorzitter bestuur Stichting Smeerling-Metbroek• voorzitter bestuur Stichting Beheer Evenemententerrein Onstwedde• vice voorzitter raad van toezicht Stichting Onderwijsgroep Noord• vice voorzitter raad van toezicht Stichting Trivium• vice voorzitter raad van toezicht Stichting RSG De Borgen• vice voorzitter raad van toezicht Stichting AOC Terra	
Annemarie Wiegersma	Lid	<ul style="list-style-type: none">• geen	
Okko Dijkstra	Lid	<ul style="list-style-type: none">• Coördinator asielzoekerswerk GKV Mussel• Bestuurslid Helping Hands• Lid werkgroep Present Zuidoost Groningen• Lid steunfractie ChristenUnie Stadskanaal	Onderwijs en kwaliteitszorg
Henk Wakker	Lid	<ul style="list-style-type: none">• Penningmeester Reumapatiëntenvereniging Groningen• Cliëntenraad Welstad Stadskanaal• Ledenraad Rabobank Groningerland	Financiën
Harjan Brugge	Lid	<ul style="list-style-type: none">• Beleidsadviseur HRD bij COA	Human Resource
Herma Fridrichs	Lid	<ul style="list-style-type: none">• Voorzitter raad van bestuur Stichting zorgcentrum de Blanckenborg• Voorzitter MR CBS De Loopplank Blijham	Openbaar bestuur en zorg

De scheiding tussen bestuur en intern toezicht gebaseerd op de [Code Goed Bestuur](#) uitgewerkt in het two-tier model. Daarmee is er sprake van functionele scheiding tussen bestuur en toezicht. Dit zijn 2 aparte organen binnen de stichting. Naast het bestuur fungeert er een Raad van Toezicht, bestaande uit 5 leden afkomstig uit het voedingsgebied van de scholen.

4.2 VERSLAG GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD (GMR)

Voor u ligt het GMR-jaarverslag over het schooljaar 2021-2022 van Scholengroep Perspectief.

Met enthousiasme, zorg en de wens om de kinderen van de 14 scholen van kwalitatief hoogwaardig onderwijs te voorzien, heeft de GMR zich het afgelopen schooljaar ingezet.

De ouders en leerkrachten die gezamenlijk de GMR vormen hebben allemaal iets gemeen: zij willen bijdragen aan de kwaliteit van de scholengroep en haar scholen. Het doel is om de kinderen niet alleen een prettige schooltijd te bezorgen, maar hen ook optimaal voor te bereiden op de toekomst.

DE GMR

De GMR bestaat op dit moment uit zes leden, met drie leden als vertegenwoordiging van de oudergeleding en drie van de personeelsgeleding. De GMR was eind schooljaar 2021-2022 gevuld met 7 leden. In het schooljaar 2022-2023 is er 1 lid van de oudergeleding gestopt. Er zijn op dit moment twee vacatures: één voor een personele bezetting en één voor een ouder bezetting. Deze worden op dit moment niet actief geworven, omdat het ledenaantal van 6 voldoende is.

De leden van de GMR zijn vorig schooljaar zeven keer samengekomen voor een vergadering met het College van Bestuur (CvB). Tijdens dit overleg zijn verschillende onderwerpen aan bod gekomen. Deze onderwerpen hadden betrekking op zaken die breed binnen Scholengroep Perspectief spelen, alsmede diverse advies- en instemmingsaanvragen en het toetsen van beleidsplannen.

Naast de overleggen met het CvB heeft de GMR ook overleg met de Raad van Toezicht, twee keer in het schooljaar. Ook wordt er actief contact gezocht met MR'en van de scholen van scholengroep Perspectief. Dit doormiddel van twee gezamenlijke overleggen in het schooljaar, daarnaast wordt er een MR cursus van twee avonden aangeboden.

BEVOEGDHEDEN GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD

De belangrijkste bevoegdheden van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad zijn vastgelegd in artikel 10 t/m 14 van de Wet Medezeggenschap op scholen (WMS). Op Scholengroep Perspectief niveau betekent dit dat de GMR een rol speelt bij aangelegenheden die van gemeenschappelijk belang zijn voor alle scholen van Perspectief of voor de meerderheid van de scholen. Hierin is onderscheid gemaakt tussen instemmingsbevoegdheid en adviesbevoegdheid. De GMR heeft bijvoorbeeld instemmingsrecht bij het vakantierooster van het personeel. Ook heeft de GMR instemmingsrecht bij het vaststellen of wijzigen van het strategisch beleidsplan. Een voorbeeld van een adviesbevoegdheid is de vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de desbetreffende scholen.

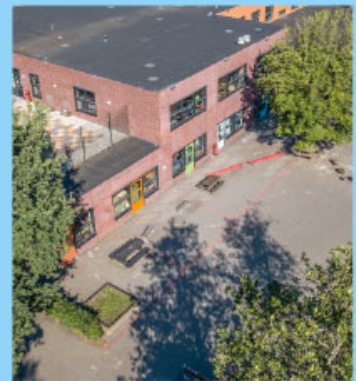
Wanneer er nog vragen zijn, de GMR is per mail bereikbaar via: secretariaat.gmr@sgperspectief.nl of nadja.siersema@sgperspectief.nl

Met vriendelijke groet,

Nadja Siersema – Orsel, voorzitter GMR.

**SCHOLENGROEP
PERSPECTIEF**

Continuïteitsparagraaf

A1 Kengetallen

31-12-	2022	2023 <i>prognose</i>	2024 <i>prognose</i>	2025 <i>prognose</i>
Personele bezetting in FTE				
- Bestuur / Management	15,03	13,98	13,90	13,90
- Onderwijzend personeel	127,53	132,93	127,54	120,76
- Ondersteunend personeel	57,79	54,17	50,63	50,43
Leerlingenaantallen	2033	2015	1.945	1.920

A2 Balans

31-12-	2022	2023 <i>prognose</i>	2024 <i>prognose</i>	2025 <i>prognose</i>
Vaste activa				
- Materiële vaste activa	2.739.861	3.854.686	3.780.881	3.476.575
- Financiële vaste activa	69.581	64.369	54.369	44.369
Totaal vaste activa	2.809.442	3.919.055	3.835.250	3.520.944
- Vorderingen	405.909	320.000	317.000	315.000
- Liquide middelen	7.382.921	5.568.916	5.276.440	5.271.412
Vlottende activa	7.788.830	5.888.916	5.593.440	5.586.412
Totaal activa	10.598.272	9.807.971	9.428.690	9.107.356
Eigen vermogen				
- Algemene reserve publiek	3.071.263	2.737.203	2.392.120	2.041.690
- Bestemmingsreserve publiek	1.298.918	1.430.043	1.430.043	1.430.043
- Bestemmingsreserve privaat	1.150.230	1.117.073	1.117.073	1.117.073
Totaal eigen vermogen	5.520.411	5.284.319	4.939.236	4.588.806
Voorzieningen	2.909.692	2.497.443	2.532.275	2.603.002
Kortlopende schulden	2.168.169	2.026.209	1.957.179	1.915.548
Totaal passiva	10.598.272	9.807.971	9.428.690	9.107.356

A2 Staat van baten en lasten

31-12-	2022	2023 <i>prognose</i>	2024 <i>prognose</i>	2025 <i>prognose</i>
- Rijksbijdrage	19.516.491	19.817.314	18.755.369	18.316.711
- Overige overheidsbijdragen/-subsidies	104.602	71.000	71.000	71.000
- Overige baten	214.550	156.853	149.895	151.587
Totaal baten	19.835.643	20.045.167	18.976.264	18.539.298
- Personeelslasten	16.382.536	16.680.786	16.114.760	15.741.256
- Afschrijvingen	459.595	536.263	494.873	476.756
- Huisvestingslasten	1.164.069	1.269.276	1.243.526	1.243.526
- Overige lasten	1.367.399	1.529.698	1.464.188	1.424.190
Totaal lasten	19.373.599	20.016.023	19.317.347	18.885.728
Saldo baten en lasten	462.044	29.144	-341.083	-346.430
Saldo financiële bedrijfsvoering	-37.830	-4.000	-4.000	-4.000
Totaal resultaat	424.214	25.144	-345.083	-350.430

B1 Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Zie pagina 26 van het bestuursverslag.

B2 De belangrijkste risico's en onzekerheden

Zie pagina 27 van het bestuursverslag.

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

Zie pagina 36 van het bestuursverslag.

<i>Financiële kengetallen</i>	31-12-	2022	2021
Solvabiliteit 1 = eigen vermogen / balanstotaal		0,52	0,72
Solvabiliteit 2 = (eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal		0,80	0,83
Liquiditeit = vlottende activa / vlottende passiva (<i>current ratio</i>)		3,59	4,32
Liquiditeit = (vlottende activa - voorraden) / vlottende passiva (<i>quick ratio</i>)		3,59	4,32
Weerstandsvermogen = (eigen vermogen - materiële vaste activa) / Rijksbijdragen		0,14	0,26
Signaleringswaarde bovenmatig publiek eigen vermogen		3.835.062	3.424.363
Aantal leerlingen per 1 februari / 1 oktober		2.033	1.970
Eigen vermogen per leerling	€	2.715	3.482
Bijdrage OC en W per leerling	€	9.600	8.932
Personele lasten per leerling	€	8.058	7.518

De solvabiliteit 1 is de mate waarin de organisatie op lange termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Een hoge solvabiliteit (theoretisch maximaal 1) betekent relatief veel eigen vermogen en relatief weinig vreemd vermogen.

Bij solvabiliteit 2 worden voorzieningen bij het eigen vermogen opgeteld omdat ze, hoewel tot het vreemd vermogen behorend, deels een dusdanig 'vast' karakter hebben dat ze zonder risico aangewend kunnen worden om aan langere-termijn-verplichtingen te voldoen.

De inspectie hanteert voor dit kengetal een ondergrens van 0,3.

De liquiditeit is de mate waarin de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De inspectie hanteert hier een ondergrens van 0,75.

Het weerstandsvermogen is het vermogen om ook in ongunstige tijden de activiteiten voort te zetten.

JAARREKENING

Balans

(na verwerking resultaat-bestemming)

1	Activa	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
1.1	Vaste activa		
1.1.2	Materiële vaste activa	2.739.861	2.317.055
1.1.3	Financiële vaste activa	69.581	95.433
	<u>Totaal vaste activa</u>	<u>2.809.442</u>	<u>2.412.488</u>
1.2	Vlottende activa		
1.2.2	Vorderingen	405.909	1.003.955
1.2.4	Liquide middelen	7.382.921	6.045.436
	<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>7.788.830</u>	<u>7.049.391</u>
	<u>Balanstotaal</u>	<u>10.598.272</u>	<u>9.461.879</u>
2	Passiva	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
2.1	Eigen vermogen	5.520.411	6.859.554
2.2	Voorzieningen	2.909.692	972.139
2.4	Kortlopende schulden	2.168.169	1.630.186
	<u>Balanstotaal</u>	<u>10.598.272</u>	<u>9.461.879</u>

Staat van baten en lasten 2022

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	19.516.491	17.331.926	17.597.019
3.2 Overige overheidsbijdragen	104.602	24.207	87.397
3.5 Overige baten	<u>214.550</u>	<u>153.744</u>	<u>502.276</u>
<u>Totaal baten</u>	<u>19.835.643</u>	<u>17.509.877</u>	<u>18.186.692</u>
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	16.382.536	15.046.743	14.811.175
4.2 Afschrijvingen	459.595	489.582	413.691
4.3 Huisvestingslasten	1.164.069	1.089.161	1.126.752
4.4 Overige lasten	<u>1.367.399</u>	<u>1.278.409</u>	<u>1.205.264</u>
<u>Totaal lasten</u>	<u>19.373.599</u>	<u>17.903.895</u>	<u>17.556.882</u>
<u>Saldo baten en lasten</u>	<u>462.044</u>	<u>-394.018</u>	<u>629.810</u>
6 Financiële baten en lasten			
6.2 Financiële lasten	37.830	18.000	48.330
<u>Resultaat</u>	<u>424.214</u>	<u>-412.018</u>	<u>581.480</u>
<u>Bestemming resultaat</u>			
Algemene reserve publiek	-187.042		
Bestemmingsreserves publiek	578.099		
Bestemmingsreserves privaat	33.157		

Kasstroomoverzicht 2022

	2022 EUR	2021 EUR
Saldo baten en lasten	462.044	629.810
Overige mutaties eigen vermogen	-1.763.357	
Aanpassingen voor afschrijvingen	453.331	413.691
Aanpassingen voor waardeveranderingen	0	15.902
Toename (afname) voorzieningen	1.937.553	-234.845
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Afname (toename) kortlopende vorderingen	598.046	95
- Toename (afname) kortlopende schulden	537.983	-52.943
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	2.225.600	771.710
Ontvangen interest	0	2
Betaalde interest	22.167	48.330
Mutaties overige financiële vaste activa	-15.663	-15.902
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	2.187.770	707.480
Investerings in materiële vaste activa	882.401	339.950
Desinvesteringen in materiële vaste activa	6.264	19.939
Desinvesteringen in financiële vaste activa	25.852	
Overige mutatie in financiële vaste activa		15.902
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-850.285	-304.109
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>1.337.485</u>	<u>403.371</u>
Beginstand liquide middelen	6.045.436	5.642.065
Mutatie liquide middelen	<u>1.337.485</u>	<u>403.371</u>
<u>Eindstand liquide middelen</u>	<u><u>7.382.921</u></u>	<u><u>6.045.436</u></u>

Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Regeling jaarverslaggeving Onderwijs, waaronder de RJ 660.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, zijn activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

De genoemde bedragen zijn, voor zover niet anders vermeld, opgenomen in euro's.

Vergelijkende cijfers

Indien het voor het vereiste inzicht noodzakelijk is, zijn vergelijkende cijfers geherrubriceerd.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van Scholengroep Perspectief zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Stelselwijziging

Scholengroep Perspectief maakte tot en met boekjaar 2021 voor de verwerking van het groot onderhoud gebruik van de overgangsregeling zoals die is opgenomen in de RJO (art. 4 lid 1c). In 2022 heeft een stelselwijziging plaatsgevonden waarbij de opbouw van de voorziening is gebaseerd op RJ 212, namelijk per component van het groot onderhoud. Als gevolg van het toepassen van een andere grondslag voor het berekenen van de voorziening is dit als stelselwijziging verwerkt, waarbij de effecten van de stelselwijziging via het beginvermogen zijn verwerkt. De stelselwijziging is prospectief verwerkt waardoor de vergelijkende cijfers niet zijn aangepast. Het effect van de stelselwijziging op het eigen vermogen van Scholengroep Perspectief bedraagt € 1.763.357.

Financiële instrumenten

Alle in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten minus ontvangen subsidie, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, rekening houdend met de restwaarde.

De activeringsgrens per economische eenheid bedraagt € 1.500,--.

Afschrijving start op de dag van ingebruikname. De afschrijvingstermijnen bedragen:

Aanpassingen/onderhoud gebouwen	8 - 25 jaar
Terreinen	geen afschrijving
Meubilair	20 jaar
ICT	5 - 10 jaar
Leermiddelen	8 jaar
Kopieerapparaten	6 jaar
Vervoermiddelen	4 jaar
Overige materiële vaste activa	5 - 20 jaar

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Met op balansdatum verwachte bijzondere waardeverminderingen wordt rekening gehouden.

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de vereniging en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de financiële vaste activa.

Vorderingen

Vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen omvatten kasgelden en tegoeden op bankrekeningen. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de organisatie.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

Bestemmingsreserve publiek

Dit betreft het vermogen dat is gevormd vanuit publiekrechtelijke middelen en moet worden aangewend voor onderwijsdoelstellingen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid, die door het bestuur is aangebracht.

Bestemmingsreserve personeel

De hoogte van de publieke bestemmingsreserve personeel betrof de kosten gemoeid met de eenmalige uitkeringen die volgens de CAO-PO zijn uitgekeerd in februari 2022, waarbij deze reserve vrijviel.

Bestemmingsreserve privaat

Dit betreft het vermogen dat is gevormd vanuit privaatrechtelijke middelen en activiteiten. Hieruit kunnen zaken bekostigd worden waarvoor de publieke middelen niet zijn bedoeld.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor concrete, specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang op betrouwbare wijze kan worden geschat. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde.

Voorziening jubileumgratificaties

De lasten voor jubileumgratificaties worden toegerekend aan de periode waarin de rechten daarvoor worden opgebouwd. De voorziening is berekend door per personeelslid de contante waarde van de verwachte kosten voor jubileumgratificaties te schatten, rekening houdend met een blijfkans.

Voor het verslagjaar 2022 wordt uitgegaan van een pensioenleeftijd van 66,58 jaar.

Gezien de huidige rentestand wordt dit jaar wederom een disconteringsvoet van 0,7% gebruikt.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

In de cao PO 2021-2022 zijn afspraken gemaakt over duurzame inzetbaarheid. Deze afspraken bieden werknemers vanaf 57 jaar de mogelijkheid te sparen voor ouderenverlof. Daartoe moeten zij tijdig een plan indienen, waarin aangegeven wordt hoe de verlofuren in de komende 5 jaren zullen worden ingezet.

De basis voor bepaling van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uren dat de werknemer op basis van dit plan heeft gespaard (en niet heeft opgenomen), vermenigvuldigd met de loonkosten per uur. Vervolgens is er een correctie voor:

- eigen bijdrage van de werknemer
- de kans dat de gespaarde uren daadwerkelijk zullen worden opgenomen in de komende 5 jaren
- discontering, d.w.z. dat gecorrigeerd moet worden voor het feit dat een nominaal bedrag in volgende jaren een andere waarde zal hebben; dit hoeft echter alleen indien dit van materieel belang is.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening is opgebouwd in overeenstemming met de toepassing van RJ 212.4, namelijk per component groot onderhoud.

Pensioenen

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen, welke is ondergebracht bij het ABP. De dekkingsgraad van het pensioenfonds bedroeg ultimo 2022 110,9%. Deze pensioenregeling wordt in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. Behalve de betaling van de premies heeft de organisatie geen verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregeling. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdrage aan het pensioenfonds. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in toekomstige jaren is niet beschikbaar.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1 Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	Verkrijgings- prijs 1-1-2022	Cumulatieve afschrijvingen 1- 1-2022	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings 2022	Desinvestering 2022	Afschrijvingen 2022
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.2.1 Gebouwen	762.509	476.289	286.220	313.703	0	19.947
1.1.2.2 Terreinen	59.503	53.239	6.264	0	6.264	0
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	3.038.725	1.479.201	1.559.524	282.595	0	319.401
1.1.2.4 Overige materiële activa	866.945	401.898	465.047	286.103	0	113.983
Materiële vaste activa	4.727.682	2.410.627	2.317.055	882.401	6.264	453.331

	Verkrijgings- prijs 31-12-2022	Cumulatieve afschrijvingen 31- 12-2022	Boekwaarde 31-12-2022	Desinvest. Verkrijgings- prijs	Desinvestering Cumulatieve afschrijving
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.2.1 Gebouwen	1.076.212	496.236	579.976	0	0
1.1.2.2 Terreinen	3.081	3.081	0	56.422	50.158
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	3.246.411	1.723.693	1.522.718	74.909	74.909
1.1.2.4 Overige materiële activa	1.110.369	473.202	637.167	42.679	42.679
Materiële vaste activa	5.436.073	2.696.212	2.739.861		

De investeringen betroffen

Gebouwen: Bijdrage duurzaam gebouw IKC Acaciahof € 258.000 en verbouwing van het bestuurskantoor € 56.000.

Inventaris en apparatuur: Laptops en touchscreens € 265.000, daarnaast € 18.000 aan meubilair.

Overige materiële vaste activa: € 69.000 voor leermethoden en verder € 217.000 voor speeltoestellen, inrichting schoolplein, camera-installatie, bestrating en een aanhangwagen.

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
2.739.861	2.317.055	18,2%

1.1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings en verstrekte leningen	Aflossingen 2022	Waarde verandering	Resultaat deelneming	Boekwaarde 31-12-2022
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.3.8.1 Vordering op Picto	51.225	0	15.663	0	0	35.562
1.1.3.8.2 Vordering op De Bast	42.858	0	8.839	0	0	34.019
1.1.3.8.3 Vordering op Snappet	1.350	0	1.350	0	0	0
1.1.3.8 <u>Overige vorderingen</u>	95.433	0	25.852	0	0	69.581
Totaal fin. vaste activa	95.433	0	25.852	0	0	69.581

Toelichting

1.1.3.8.1 Overige vorderingen (Picto): De uitvoering van het systeembeheer van ICT toepassingen voor het onderwijs wordt voor een aantal schoolbesturen uitgevoerd op basis van de "Kosten voor Gemene Rekening". Om het schoolbestuur dat de administratie en de rekening voert van werkkapitaal te voorzien, heeft elk der deelnemers een bedrag in rekening courant. Dit geld is als vordering opgenomen op de balans van onze stichting. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden betalen de deelnemers een maandelijks bijdrage. Aan het eind van het kalenderjaar worden de kosten volledig volgens de verdeelsleutel aan de deelnemers in rekening gebracht. Kleine bedragen kunnen met dit saldo verrekend worden. Indien een deelnemer zich uit de overeenkomst terugtrekt neemt hij ook het saldo mee.

1.1.3.8.2 Overige vorderingen (De Bast) Dit saldo betreft een lening aan Stichting De Bast. De looptijd van deze lening bedraagt 15 jaar. Jaarlijks is een aflossing verschuldigd van de jaarlijkse SDF subsidie. Het rente percentage van de lening is 0%.

1.2.2 Vorderingen

	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
1.2.2.2 Vorderingen op OCW	2.770	775.827
1.2.2.8 Overige overheden	126.542	29.186
1.2.2.10 Overige vorderingen	102.857	101.858
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	173.740	97.084
Totaal vorderingen	405.909	1.003.955

Specificatie

1.2.2.2 <i>Personele vergoeding regulier</i>	0	763.579
<i>Bekostiging onderwijsachterstandenbeleid</i>	0	12.248
<i>Bijzondere bekostiging asielzoekers en vreemdelingen</i>	2.770	0
<u>Totaal kortlopende vorderingen op OC en W</u>	<u>2.770</u>	<u>775.827</u>

De kortlopende vordering op OC en W betreft het betaalritme-verschil.

De vorderingen zijn met € 598.046 gedaald.

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
405.909	1.003.955	-59,6%

1.2.4 Liquide middelen

	<u>31-12-2022</u> EUR	<u>31-12-2021</u> EUR
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	7.382.921	6.045.436
Totaal liquide middelen	<u>7.382.921</u>	<u>6.045.436</u>

De liquide middelen zijn gestegen met € 1.337.485 .

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
7.382.921	6.045.436	22,1%

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

	Saldo 1-1-2022 EUR	Bestemming resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Saldo 31-12-2022 EUR
2.1.1.1 Algemene reserve publiek	3.277.485	-187.042	-19.180	3.071.263
2.1.1.2 Bestemmingsreserves publiek	2.464.996	578.099	-1.744.177	1.298.918
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat	1.117.073	33.157	0	1.150.230
Totaal eigen vermogen	6.859.554	424.214	-1.763.357	5.520.411

In 2022 is een stelselwijziging toegepast bij de voorziening groot onderhoud.
I.v.m. deze stelselwijziging is er € 1.763.357 gedoteerd vanuit het vermogen.

Specificatie bestemmingsreserves/-fondsen

	Saldo 1-1-2022 EUR	Bestemming resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Saldo 31-12-2022 EUR
<i>Bestemmingsreserves publiek</i>				
<i>Bestemmingsreserve personeel</i>	465.687	0	-465.687	0
<i>Bestemmingsreserve Prestatiebox</i>	579.657	0	-428.745	150.912
<i>Bestemmingsreserve Innovatieve projecten</i>	911.301	-18.140	-846.570	46.591
<i>Bestemmingsreserve Cultuur</i>	109.204	-13.283	-3.175	92.746
<i>Bestemmingsreserve NPO</i>	299.071	709.224	0	1.008.295
<i>Bestemmingsreserve RAP</i>	100.076	-99.702	0	374
<u>Totaal bestemmingsreserves publiek</u>	2.464.996	578.099	-1.744.177	1.298.918
<i>Bestemmingsreserves privaat</i>				
<i>Algemene private reserve</i>	1.117.073	33.157	0	1.150.230
<u>Totaal bestemmingsreserves privaat</u>	1.117.073	33.157	0	1.150.230

Het eigen vermogen is met € 1.339.143 gedaald door toevoeging van het resultaat over het onderhavige boekjaar en de stelselwijziging voorziening groot onderhoud.

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
5.520.411	6.859.554	-19,5%

2.2 Voorzieningen

	Saldo 1-1-2022 EUR	Dotaties 2022 EUR	Onttrekkingen 2022 EUR	Extra dotatie 2022 EUR	Saldo 31-12-2022 EUR
2.2.1 <u>Personeelsvoorzieningen</u>					
2.2.1.1 Duurzame inzetbaarheid	0	7.891	0	0	7.891
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	186.964	33.961	8.845		212.080
	186.964	41.852	8.845	0	219.971
2.2.3 <u>Groot onderhoud</u>	785.175	281.702	140.513	1.763.357	2.689.721
Totaal voorzieningen	972.139	323.554	149.358	1.763.357	2.909.692
	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel van 1 t/m 5 jaar	langer dan 5 jaar		
Duurzame inzetbaarheid	2.221	5.670	0		
Jubileumvoorziening	11.370	80.519	120.191		
Groot onderhoud	157.797	1.083.473	1.448.451		

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
2.909.692	972.139	199,3%

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
2.4.8 Crediteuren	82.638	124.620
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	743.354	583.717
2.4.10 Schulden terzake pensioenen	198.572	203.676
2.4.12 Overige kortlopende schulden	206.359	165.456
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW	381.929	52.231
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	505.776	471.337
2.4.19 Overige overlopende passiva	49.541	29.149
Totaal kortlopende schulden	2.168.169	1.630.186

Met betrekking tot de kortlopende schulden per 31 december zijn geen zekerheden gesteld.

De kortlopende schulden zijn met €	537.983	gestegen.	31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
			2.168.169	1.630.186	33,0%

Verantwoording subsidies

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (beknopt)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Kenmerk	Datum			geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's	IOP2-41358-PO	16-10-20	135.900	135.900		x
Subsidie voor studieverlof	1090589-1	2020	10.279	10.279	x	
Subsidie voor studieverlof	1095427-1	19-10-20	-5.442	-5.442	x	
Subsidie voor studieverlof	1090698-1	2020	5.442	5.442	x	
Subsidie voor studieverlof	1090386-1	2020	9.674	9.674	x	
Subsidie zij-instroom	1120820-1	22-12-20	20.000	20.000	x	
Subsidie zij-instroom	1122939-1	25-01-21	20.000	20.000	x	
Subsidie zij-instroom	1160543-1	23-06-21	20.000	20.000	x	
Subsidie voor studieverlof	1123213-1	02-02-21	1.323	1.323	x	
Totaal			217.176	217.176		

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (uitgebreid)

Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Datum toewijzing	Bedrag van toewijzing EUR	Ontvangen t/m 2021 EUR	Lasten t/m 2021 EUR	Stand 1-1-2022 EUR	Ontvangen in 2022 EUR	Lasten in 2022 EUR	Vrijval / Niet besteed 2022 EUR	Stand 31-12-2022 EUR	Prestatie afgerond (j/n)
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's	IOP2-41358-PO	16-10-20	135.900	135.900	83.668	52.232	0	829	43.396	8.007	N
Subsidie voor studieverlof	1090589-1	2020	10.279	10.279	10.279	0	0	0	0	0	J
Subsidie voor studieverlof	1095427-1	19-10-20	-5.442	-5.442	0	0	0	0	0	0	J
Subsidie voor studieverlof	1090698-1	2020	5.442	5.442	0	0	0	0	0	0	J
Subsidie voor studieverlof	1090386-1	2020	9.674	9.674	9.674	0	0	0	0	0	J
Subsidie zij-instroom	1120820-1	22-12-20	20.000	20.000	20.000	0	0	0	0	0	J
Subsidie zij-instroom	1122939-1	25-01-21	20.000	20.000	20.000	0	0	0	0	0	J
Subsidie zij-instroom	1160543-1	23-06-21	20.000	20.000	17.072	2.928	0	2.928	0	0	J
Subsidie voor studieverlof	1123213-1	02-02-21	1.323	1.323	1.323	0	0	0	0	0	J
Totaal aflopend			217.176	217.176	162.016	55.160	0	3.757	43.396	8.007	

Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW	17.622.036	16.600.685	15.690.307
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	751.820	-193.280	852.647
3.1.3.3 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	1.142.635	924.521	1.054.065
Totaal Rijksbijdragen	19.516.491	17.331.926	17.597.019

3.2 Bijdragen / subsidies overige overheden

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	104.602	24.207	87.397
Totaal bijdragen / subs overige overheden	104.602	24.207	87.397
<i>Specificatie</i>			
3.2.2.2 <i>Gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies</i>	<i>104.602</i>	<i>24.207</i>	<i>87.397</i>
<i>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</i>	<i>104.602</i>	<i>24.207</i>	<i>87.397</i>

3.5 Overige baten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3.5.1 Opbrengst verhuur	15.425	11.000	7.325
3.5.2 Detachering personeel	22.918	18.500	32.779
3.5.10 Overige	176.207	124.244	462.172
Totaal overige baten	214.550	153.744	502.276

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale- en pensioenlasten	16.025.626	14.603.333	14.677.072
4.1.2 Overige personele lasten	817.461	1.043.410	776.096
4.1.3 Af: Ontvangen vergoedingen	460.551	600.000	641.993
Totaal personeelslasten	16.382.536	15.046.743	14.811.175
<i>Specificatie</i>			
4.1.1.1 Lonen en salarissen	11.900.844	14.603.333	10.600.494
4.1.1.2 Sociale lasten	1.594.429		1.451.015
4.1.1.3 Premies Participatiefonds	159.429		314.862
4.1.1.4 Premies Vervangingsfonds	634.992		584.110
4.1.1.5 Pensioenlasten	1.735.932		1.726.591
<u>Lonen, salarissen, sociale- en pensioenlasten</u>	<u>16.025.626</u>	<u>14.603.333</u>	<u>14.677.072</u>
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	41.852	20.000	24.675
4.1.2.2 Lasten personeel niet in loondienst	89.556	125.000	160.209
4.1.2.3 Overige personele lasten	686.053	898.410	591.212
<u>Totaal overige personele lasten</u>	<u>817.461</u>	<u>1.043.410</u>	<u>776.096</u>
4.1.3.1 Ontvangen vergoedingen Participatiefonds			
4.1.3.2 Ontvangen vergoedingen Vervangingsfonds	369.295	500.000	506.080
4.1.3.3 Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen	91.256	100.000	135.913
<u>Ontvangen vergoedingen</u>	<u>460.551</u>	<u>600.000</u>	<u>641.993</u>
Gemiddeld aantal fte's	207,76		205,88

4.1B Bezoldiging (gewezen) topfunctionarissen

Zie volgende pagina.

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

Voor onze stichting geldt een bezoldigingsmaximum van 168.000
o.b.v. de volgende complexiteitspunten:

criterium	aantal punten
totale baten t-2	4
aantal leerlingen t-2	2
gewogen aantal onderwijssectoren	3
totaal aantal complexiteitspunten	9

Leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

1 Naam: De heer R. Brunekreeft

	2022	2021
Functie:	directeur/ bestuurder	directeur/ bestuurder
Aanvang functie:	1 januari 2022	1 januari 2021
Einde functie:	31 december 2022	31 december 2021
Omvang dienstverband (fte):	1,000	1,000
Dienstbetrekking (j/n)	ja	ja
Maximale bezoldiging:	168.000	163.000
Beloning + belastbare onkostenvergoeding:	99.126	90.325
Beloning betaalbaar op termijn:	17.571	16.264
Bezoldiging:	116.697	106.589
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Totaal van bezoldiging:	116.697	
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

Toezichthoudend topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

1 Naam: De heer J. Bessebinders

	2022	2021
Functie:	voorzitter	n.v.t.
Aanvang functie:	1 januari 2022	
Einde functie:	31 december 2022	
Totaal van bezoldiging:	2.500	
Maximale bezoldiging:	25.200	
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

2 Naam: De heer O.J. Dijkstra

	2022	2021
Functie:	lid	n.v.t.
Aanvang functie:	1 januari 2022	
Einde functie:	31 december 2022	
Totaal van bezoldiging:	2.000	
Maximale bezoldiging:	16.800	
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

3 Naam: De heer H. Wakker

	2022	2021
Functie:	lid	n.v.t.
Aanvang functie:	1 januari 2022	
Einde functie:	31 december 2022	
Totaal van bezoldiging:	2.000	
Maximale bezoldiging:	16.800	
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

4 Naam: De heer H.J. Brugge

	2022	2021
Functie:	lid	n.v.t.
Aanvang functie:	1 januari 2022	
Einde functie:	31 december 2022	
Totaal van bezoldiging:	2.000	
Maximale bezoldiging:	16.800	
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

5 Naam: Mevrouw H.B. Fridrichs-de Vries

	2022	2021
Functie:	lid	n.v.t.
Aanvang functie:	1 juli 2022	
Einde functie:	31 december 2022	
Totaal van bezoldiging:	1.000	
Maximale bezoldiging:	8.400	
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

6 Naam: Mevrouw A. Wiegersma

	2022	2021
Functie:	lid	n.v.t.
Aanvang functie:	1 januari 2022	
Einde functie:	30 juni 2022	
Totaal van bezoldiging:	1.000	
Maximale bezoldiging:	8.400	
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

Topfunctionarissen en degenen die nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.800,- of minder

Situatie 2021:

1 Naam:	Mevrouw A. Wiegersma
Functie:	Lid Raad van Toezicht
2 Naam:	De heer O.J. Dijkstra
Functie:	Lid Raad van Toezicht
3 Naam:	De heer J. Bessebinders
Functie:	Voorzitter Raad van Toezicht
4 Naam:	De heer H. Wakker
Functie:	Lid Raad van Toezicht
5 Naam:	De heer H.J. Brugge
Functie:	Lid Raad van Toezicht
6 Naam:	De heer H. Veninga (afgetreden 12-10-2021)
Functie:	Voorzitter Raad van Toezicht
7 Naam:	De heer Y. Kootstra (afgetreden 12-10-2021)
Functie:	Lid Raad van Toezicht

4.2 Afschrijvingen

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.2.2 Materiële vaste activa	453.331	489.582	413.691
4.2.3 Boekverlies bij desinvestering	6.264	0	0
Totaal afschrijvingen	459.595	489.582	413.691

4.3 Huisvestingslasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.3.1 Huurlasten	224.158	238.500	299.165
4.3.3 Onderhoudslasten (klein onderhoud)	241.756	145.800	142.971
4.3.4 Energie en water	145.665	175.250	149.764
4.3.5 Schoonmaakkosten	256.498	236.750	219.801
4.3.6 Belastingen en heffingen	36.935	33.300	42.428
4.3.7 Dotatie voorziening onderhoud	247.311	247.311	196.248
4.3.8 Overige huisvestingslasten	11.746	12.250	76.375
Totaal huisvestingslasten	1.164.069	1.089.161	1.126.752

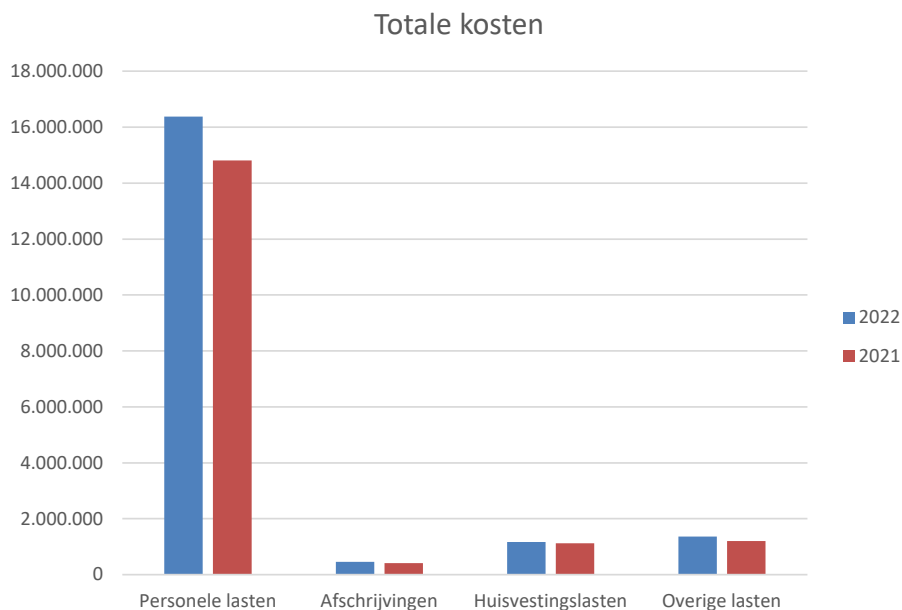
4.4 Overige lasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	236.789	218.408	225.746
4.4.2 Inventaris en apparatuur	8.938	16.650	23.380
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	702.099	681.626	629.071
4.4.5 Overige	419.573	361.725	327.067
	1.367.399	1.278.409	1.205.264

5 Onder de administratie- en beheerslasten zijn de kosten voor de accountant verantwoord.

Dit betreft:

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
Onderzoek jaarrekening	15.004	13.500	13.673
	15.004	13.500	13.673

6 Financiële baten en lasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
6.2 Financiële lasten			
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke lasten	22.167	16.000	32.428
6.2.2 Waardeverminderingen FVA en effecten	15.663	2.000	15.902
	<u>37.830</u>	<u>18.000</u>	<u>48.330</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-37.830</u></u>	<u><u>-18.000</u></u>	<u><u>-48.330</u></u>

OVERIGE GEGEVENS

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Schoonmaak

Er is een contract met Fonville voor de schoonmaakwerkzaamheden op diverse scholen met een contractduur van 12 maanden. Na evaluatie worden de overeenkomsten worden verlengd met 1 jaar. Het contractbedrag voor 2022 bedraagt € 225.000,-.

Administratiekantoor

Er is een contract met Akorda Onderwijsdienstverlening voor personele en financiële dienstverlening. Het contract betreft een jaarcontract en wordt na de jaarlijkse evaluatie met 1 jaar verlengd. De contractwaarde voor 2023 bedraagt € 185.595,-.

Reproductie

Met betrekking tot de kopieerkosten geldt een 5-jarig contract met Copy Cluster welke loopt van 1 januari 2021 tot 1 januari 2027. De machines zijn aangeschaft; het contract dat is aangegaan is voor onderhoud en tellertikken, welke op basis van nacalculatie in rekening worden gebracht.

Klimaatverbetering

Voor de scholen SBO De Baldakijn, CBS De Lindenborgh, CBS De Höchte en CBS De Verrekijker is in 2022 een verplichting aangegaan inzake verbetering van het klimaat op de scholen. Voor de scholen is een aanvraag ingediend voor de Regeling Specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS) bij de gemeenten Stadskanaal en Westerwolde voor een bijdrage in de projectkosten. Alle aanvragen zijn toegekend.

De totale projectkosten zijn berekend op € 1.216.266 waarvoor € 464.446 subsidie is toegekend, het resterende bedrag ad € 751.820 komt voor rekening van Scholengroep Perspectief. In 2022 is € 464.446 subsidie ontvangen en bedragen de gemaakte kosten € 90.523. De te verwachten kosten voor 2023 bedragen € 1.125.743 aan externe partijen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum

Ondertekening door bestuurders

De heer A.T. Hoksbergen
Voorzitter College van Bestuur

Ondertekening door toezichthouders

De heer J. Bessembinders
Voorzitter Raad van Toezicht

De heer H.J. Brugge
Lid Raad van Toezicht

De heer O.J. Dijkstra
Lid Raad van Toezicht

Mevrouw H.B. Fridrichs-de Vries
Lid Raad van Toezicht

De heer H. Wakker
Lid Raad van Toezicht

Locatie ondertekening:
Datum ondertekening:

Overzicht verbonden partijen

Naam:	Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO 20.01
Juridische vorm 2022:	Stichting
Statutaire zetel:	Groningen
Code activiteiten:	4 Overige

Scholengroep Perspectief
Loodzetter 7
9502 EW STADSKANAAL

Datum
27 juni 2023

Behandeld door
C. Elsinga RA EMA

Kenmerk
8128/CE/AW

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht en het college van bestuur van Scholengroep Perspectief

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Scholengroep Perspectief te Stadskanaal gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Scholengroep Perspectief op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Regelgeving jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Scholengroep Perspectief zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die is vereist op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantprotocol 2022.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountant protocol OCW 2022.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 27 juni 2023

AKSOS Assurance B.V.
namens deze

w.g. C. Elsinga RA EMA

